

Grupa Kapitałowa Open Finance
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
sporządzone zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EURO	
	1.01.2018- 31.12.2018 (badane)	1.01.2017- 31.12.2017 (badane)	1.01.2018- 31.12.2018 (badane)	1.01.2017- 31.12.2017 (badane)
Przychody ze sprzedaży	375 522	351 655	88 008	82 846
Koszty działalności operacyjnej	366 177	346 365	85 818	81 600
Zysk/(Strata) brutto	(148 933)	6 396	(34 904)	1 507
Zysk/(Strata) netto za okres	(138 564)	(18 173)	(32 474)	(4 281)
Zysk/(Strata) netto na jedną akcję:				
– podstawowy z zysku/(straty) za okres (w zł/ EURO)	(1,86)	(0,28)	(0,44)	(0,07)
– rozwodniony z zysku/(straty) za okres (w zł/ EURO)	(1,86)	(0,28)	(0,44)	(0,07)
Przepływ y pieniężne z działalności operacyjnej	22 254	10 588	5 215	2 495
Przepływ y pieniężne z działalności inwestycyjnej	(27 646)	3 644	(6 479)	858
Przepływ y pieniężne z działalności finansowej	(13 103)	9 041	(3 071)	2 130
Przepływ y pieniężne netto razem	(18 495)	23 273	(4 335)	5 483
	31.12.2018 (badane)	31.12.2017 (badane)	31.12.2018 (badane)	31.12.2017 (badane)
Aktywa trwałe	405 211	553 816	94 235	132 781
Aktywa obrotowe	42 190	66 754	9 812	16 005
Aktywa razem	447 401	620 569	104 047	148 785
Zobowiązania długoterminowe	11 974	126 805	2 785	30 402
Zobowiązania krótkoterminowe	207 190	124 560	48 184	29 864
Zobowiązania ogółem	219 164	251 364	50 968	60 266
Kapitał własny ogółem	228 237	369 205	53 078	88 519
Kapitał podstawowy	743	743	173	178
Liczba akcji (tys. sztuk)	74 357	74 357	74 357	74 357

Wybrane dane finansowe zawierające podstawowe pozycje sprawozdania finansowego przeliczono na EURO według następujących zasad:

- Poszczególne pozycje aktywów, zobowiązań i kapitału własnego przeliczono według średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na dzień 31 grudnia 2018 roku w wysokości 1 EURO = 4.300 zł, oraz na 31 grudnia 2017 roku w wysokości 1 EURO = 4.1709 zł;
- Poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz pozycje dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku (odpowiednio 1 EURO = 4.2669 zł oraz 1 EURO = 4.2447 zł).

SPIS TREŚCI:

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU	5
II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 ROKU	6
III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	7
IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	8
V. INFORMACJE OGÓLNE	9
VI. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
VII. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	13
VIII. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI	14
1. Oświadczenie o zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	14
2. Waluta funkcjonalna i waluta skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	15
4. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.	16
5. Zasady konsolidacji	25
6. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	25
7. Istotne zasady rachunkowości	26
IX. SEGMENTY OPERACYJNE	42
X. NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	44
1. Przychody	44
2. Koszty działalności operacyjnej	45
3. Pozostałe przychody operacyjne	45
4. Pozostałe koszty operacyjne	46
5. Przychody finansowe	46
6. Koszty finansowe	47
7. Podatek dochodowy	47
7.1 Obciążenie podatkowe	47
7.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	48
7.3 Odroczony podatek dochodowy	49
8. Zysk/(Strata) na jedną akcję (zł na akcję)	51
9. Rzeczowe aktywa trwałe	52
10. Leasing finansowy	53
11. Wartości niematerialne	54
12. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	57
13. Nieruchomości inwestycyjne	58
14. Należności z tytułu dostaw i usług	59
15. Pozostałe należności	60
16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	60
17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały rezerwowe	60
17.1 Kapitał podstawowy	60
17.2 Akcjonariusze jednostki dominującej	61
17.3 Pozostałe kapitały rezerwowe	61
18. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	62
19. Leasing operacyjny	62

20.	Wyemitowane obligacje	63
21.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	65
22.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe	65
23.	Rozliczenia międzyokresowe (zobowiązania)	65
24.	Rezerwy	66
25.	Aktywa i zobowiązania warunkowe	66
26.	Sprawy sądowe	66
27.	Rozliczenia podatkowe	67
XI.	INSTRUMENTY FINANSOWE	67
1.	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	67
2.	Zyski i straty netto w podziale na kategorie instrumentów finansowych rozpoznane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	69
XII.	DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	70
XIII.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	72
XIV.	INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA	75
XV.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	75
XVI.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	78
XVII.	STRUKTURA ZATRUDNIENIA	79
XVIII.	ISTOTNE ZDARZENIA POMIĘDZY DATA, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE A DATA JEGO ZATWIERDZENIA DO PUBLIKACJI	79
XIX.	KOREKTY BŁĘDU Z OKRESU WCZEŚNIEJSZEGO	82

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

	<i>Nota</i>	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody ze sprzedaży	X.1	375 522	351 655
Koszty działalności operacyjnej	X.2	366 177	346 365
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		9 345	5 290
Pozostałe przychody operacyjne	X.3	4 583	4 712
Pozostałe koszty operacyjne	X.4	161 997	38 333
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(148 068)	(28 331)
Przychody finansowe	X.5	102	25 728
Udział w zysku/(stracie) jednostek stowarzyszonych	X.12	6 900	17 663
Koszty finansowe	X.6	7 867	8 664
Zysk (strata) brutto		(148 933)	6 396
Podatek dochodowy	X.7	(10 369)	24 568
Zysk/(strata) netto		(138 564)	(18 173)
Inne całkowite dochody		(2 404)	-
Całkowity dochód za okres:		(140 968)	(18 173)
Zysk netto na jedną akcję:			
– podstawowy z zysku za okres (w zł)	X.8	(1,86)	(0,28)
– rozwnodniony z zysku za okres (w zł)	X.8	(1,86)	(0,28)
Całkowity dochód na jedną akcję:			
– podstawowy z zysku za okres (w zł)		(1,90)	(0,28)
– rozwnodniony z zysku za okres (w zł)		(1,90)	(0,28)

Grupa nie zaniechała żadnej działalności w 2018 i 2017 roku.

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 ROKU

	<i>Nota</i>	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
AKTYWA			
Aktywa trwałe		405 211	553 816
Rzeczowe aktywa trwałe	X.9	6 168	6 809
Wartości niematerialne	X.11	189 074	284 412
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	X.12	184 535	232 947
Instrumenty kapitałowe		329	3 297
Nieruchomości inwestycyjne	X.13	5 238	5 663
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	X.7.3	16 695	14 074
Instrumenty pochodne	X.5	388	3 965
Pozostałe należności długoterminowe	X.15	1 517	1 458
Pozostałe niefinansowe aktywa długoterminowe		1 266	1 190
Aktywa obrotowe		42 190	66 754
Należności z tytułu dostaw i usług	X.14	32 452	39 487
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 118	-
Pozostałe należności krótkoterminowe	X.15	2 497	2 574
Rozliczenia międzyokresowe		436	513
Pozostałe niefinansowe aktywa krótkoterminowe		497	494
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	X.16	5 190	23 685
SUMA AKTYWÓW		447 401	620 569
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny		228 237	369 205
Kapitał podstawowy	X.17.1	743	743
Pozostałe kapitały rezerwowe	X.17.3	311 976	314 380
Zyski zatrzymane		(84 483)	54 082
Zobowiązania długoterminowe		11 974	126 805
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X.7.3	9 217	19 050
Rezerwy - część długoterminowa	X.24	28	28
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - część długoterminowa	X.10,X.18	846	741
Wyemitowane obligacje - część długoterminowa	X.20	1 883	106 984
Zobowiązania krótkoterminowe		207 190	124 560
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego - część krótkoterminowa	X.10,X.18	629	599
Wyemitowane obligacje - część krótkoterminowa	X.20	110 533	11 991
Rezerwy - część krótkoterminowa	X.24	2	2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	X.21	9 529	15 294
Rozliczenia międzyokresowe, w tym naliczone wynagrodzenia	X.23	53 494	58 153
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	1 252
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	X.22	33 003	37 267
Zobowiązania razem		219 164	251 364
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		447 401	620 569

III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	Nota	Kapitał podstawowy w tys. zł	Pozostałe kapitały rezerwowe				Zyski zatrzymane w tys. zł	Razem w tys. zł
			Kapitał zapasowy w tys. zł	Kapitał rezerwowy przeznaczony na skup akcji własnych w tys. zł	Kapitał z aktualizacji wyceny w tys. zł	Świadczenia w formie akcji - składnik kapitałowy w tys. zł		
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	X.17.1	743	299 456	11 311	-	3 613	54 082	369 205
Zysk netto za okres		-	-	-	-	-	(138 564)	(138 564)
Inne całkowite dochody		-	-	-	(2 404)	-	-	(2 404)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	X.17.1	743	299 456	11 311	(2 404)	3 613	(84 483)	228 237

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Nota	Kapitał podstawowy w tys. zł	Pozostałe kapitały rezerwowe				Zyski zatrzymane w tys. zł	Razem w tys. zł
			Kapitał zapasowy w tys. zł	Kapitał rezerwowy przeznaczony na skup akcji własnych w tys. zł	Kapitał z aktualizacji wyceny w tys. zł	Świadczenia w formie akcji - składnik kapitałowy w tys. zł		
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	X.17.1	543	299 893	11 311	-	3 613	72 255	387 615
Zysk netto za okres		-	-	-	-	-	(18 173)	(18 173)
Inne całkowite dochody		-	-	-	-	-	-	-
Wtórna emisja akcji		200	(437)	-	-	-	-	(237)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	X.17.1	743	299 456	11 311	-	3 613	54 082	369 205

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU

	Nota	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk(strata) netto		(138 564)	(18 173)
Inne całkowite dochody		(2 404)	-
Korekty o pozycje:		163 222	28 761
Amortyzacja	X.9,X.11, X.2	19 758	19 908
(Zysk)/Strata na działalności inwestycyjnej		163 229	(9 672)
Przychody z tytułu odsetek		-	(833)
Koszty z tytułu odsetek		6 419	6 905
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług	XII	7 020	(2 195)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	XII	(1 922)	965
Zmiana stanu aktywów/rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	XII	(12 455)	23 343
Zmiana stanu pozostałych należności długoterminowych	XII	(59)	(332)
Zmiana stanu pozostałych należności krótkoterminowych	XII	77	845
Zmiana stanu pozostałych niefinansowych aktywów długoterminowych	XII	(76)	23
Zmiana stanu pozostałych niefinansowych aktywów krótkoterminowych	XII	(3)	119
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	XII	(4 583)	12 129
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych (długo - i krótkoterminowych)	XII	(4 913)	238
Zmiana stanu rezerw	XII	-	(3)
Bieżący podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	X.7.1	1 529	1 541
Podatek dochodowy zapłacony		(3 899)	(6 497)
Udział w zysku/stracie jednostek stowarzyszonych		(6 900)	(17 663)
Pozostałe		-	(60)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		22 254	10 588
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i w wartości niematerialnych		95	273
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(2 699)	(2 773)
Nabycie w wartości niematerialnych		(15 382)	(15 297)
Sprzedaż udziałów Open Finance TFI		-	9 000
Nabycie udziałów w jednostce stowarzyszonej	V	(9 660)	(25 482)
Dywidendy otrzymane		-	8 261
Sprzedaż akcji LC Corp S.A.		-	18 839
Zbycie nieruchomości inwestycyjnych		-	607
Nabycie udziałów kontrolujących Open Brokers - w płyn gotówki		-	3 589
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-	(181)
Sprzedaż akcji Idea Bank S.A.		-	6 808
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(27 646)	3 644
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji	X.17	-	22 964
Splata odsetek od obligacji		(5 756)	(6 127)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(773)	(718)
Splata odsetek od leasingu finansowego		(74)	(78)
Splaty zobowiązań z tytułu wypożyczeń obligacji	X.20	(6 500)	(7 000)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(13 103)	9 041
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(18 495)	23 273
Różnice kursowe netto		-	-
Środki pieniężne na początek okresu	X.16	23 685	412
Środki pieniężne na koniec okresu	X.16	5 190	23 685
<i>w tym: środki pieniężne o ograniczonej swobodzie dysponowania</i>			
		-	-

V. INFORMACJE OGÓLNE

Grupa Kapitałowa Open Finance S.A. (Grupa) składa się z Open Finance S.A. („Spółka”, „Open Finance”) i jej spółek zależnych.

Jednostka dominująca Grupy Open Finance S.A. z siedzibą w Warszawie (Polska) przy ul. Przyokopowej 33 została utworzona dnia 30 stycznia 2004 r. na czas nieokreślony. W dniu 25 lutego 2004 r. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000196186.

Podstawą prawną działalności jednostki dominującej jest statut sporządzony w formie aktu notarialnego z dnia 30 stycznia 2004 r. (z późniejszymi zmianami).

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 015672908.

Podstawowym przedmiotem działalności jednostki dominującej, zgodnie ze statutem jednostki dominującej, jest:

- pozostałe pośrednictwo pieniężne,
- pozostałe formy udzielania kredytów,
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Zarząd jednostki dominującej

W skład Zarządu Open Finance na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego wchodził:

1. Joanna Tomicka – Zawora – Prezes Zarządu,
2. Marek Żuberek – Wiceprezes Zarządu,
3. Helena Kamińska – Członek Zarządu.

W dniu 11 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza Open Finance, podjęła decyzję o powołaniu z dniem 11 kwietnia 2018 roku na trzyletnią kadencję Panią Joannę Tomicką – Zaworę do składu Zarządu Open Finance S.A., powierzając jej pełnienie funkcji Prezesa Zarządu. Jednocześnie Rada Nadzorcza powierzyła dotychczasowemu Prezesowi Zarządu Panu Przemysławowi Guberow z dniem 11 kwietnia 2018 roku pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu. Z dniem 11 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza powierzyła dotychczasowemu Członkowi Zarządu Panu Pawłowi Komarowi pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu. W dniu 15 czerwca 2018 roku, Pan Przemysław Guberow złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Open Finance S.A. ze skutkiem na dzień 15 czerwca 2018 roku. Dnia 29 czerwca 2018 roku Pan Paweł Komar złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Open Finance S.A. ze skutkiem na dzień 29 czerwca 2018 roku. Dnia 10 lipca 2018 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 1 sierpnia 2018 roku na trzyletnią odrębną kadencję Pana Marka Żuberek do składu Zarządu, powierzając mu pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu.

Poza zmianami wymienionymi powyżej nie było zmian w składzie Zarządu w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Rada Nadzorcza jednostki dominującej

W skład Rady Nadzorczej Open Finance na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

1. Jacek Lisik – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. dr Leszek Czarnecki – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
3. Filip Kaczmarek – Członek Rady Nadzorczej,

4. Izabela Lubczyńska – Członek Rady Nadzorczej,
5. Stanisław Wlazło – Członek Rady Nadzorczej,
6. Maciej Kleczkiewicz – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 1 lutego 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Open Finance S.A. powołało z dniem 1 lutego 2018 roku Pana Macieja Kleczkiewicza do składu Rady Nadzorczej Open Finance S.A. na trzyletnią kadencję. W dniu 18 czerwca 2018 roku Pan Tobiasz Bury zrezygnował z pełnienia funkcji Przewodniczącego oraz Członka Rady Nadzorczej Open Finance S.A. ze skutkiem na dzień 19 czerwca 2018 roku. Dnia 18 czerwca 2018 roku Rada Nadzorcza Open Finance S.A. podjęła Uchwałę w sprawie powierzenia Członkowi Rady Nadzorczej Panu Jackowi Lisikowi funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Open Finance S.A. ze skutkiem od dnia 19 czerwca 2018 roku. W dniu 26 czerwca 2018 roku ZWZ Open Finance S.A. podjęło Uchwały o powołaniu z dniem 26 czerwca 2018 roku do składu Rady Nadzorczej Pana dr Leszka Czarneckiego jako Członka Rady Nadzorczej na kolejną trzyletnią kadencję oraz Pana Filipa Kaczmarka jako Członka Rady Nadzorczej na trzyletnią kadencję. Dnia 29 czerwca 2018 roku Pani Aneta Skrodzka-Książek zrezygnowała z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Open Finance S.A. ze skutkiem na dzień 29 czerwca 2018 roku. W dniu 31 sierpnia 2018 roku, Pani Małgorzata Szturmowicz zrezygnowała z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Open Finance S.A. ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2018 roku.

Poza zmianami wymienionymi powyżej nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 23 kwietnia 2019 roku.

Podmiotem dominującym wobec Grupy Open Finance S.A. jest dr Leszek Czarnecki, posiadający na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego pośrednio poprzez podmioty zależne (tj. Getin Noble Bank S.A., Idea Money S.A. oraz LC Corp B.V.) 63,52% ogólnej liczby akcji Open Finance.

W skład Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych wchodziły następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Rodzaj powiązania	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
				31.12.2018	31.12.2017
Home Broker S.A.	spółka zależna	Warszawa, Przyokopowa 33	pośrednictwo w obrocie nieruchomościami	100%	100%
Open Brokers S.A.	spółka zależna	Warszawa, Przyokopowa 33	pośrednictwo finansowe, agent ubezpieczeniowy	100%	100%

Zmiany w inwestycji w Noble Funds TFI S.A.

W dniu 4 stycznia 2018 r. Open Finance S.A. zawarł z Panem Markiem Mikuciem, Panem Cezarym Markiewiczem oraz z Panem Przemysławem Nowickim umowy sprzedaży akcji spółki Noble Funds TFI S.A.

Open Finance S.A. zawarł z Panem Markiem Mikuciem umowę, na podstawie której nabył 1508 akcji imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5,00 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,81% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0,81% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za akcje będące przedmiotem umowy wynosi łącznie 2.844,8 tys. zł.

Open Finance S.A. zawarł z Panem Cezarym Markiewiczem umowę, na podstawie której nabył 431 akcji imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5,00 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,23% udziału w

kapitale zakładowym Spółki oraz 0,23% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za akcje będące przedmiotem umowy wynosi łącznie 812,8 tys. zł.

Open Finance S.A. zawarł z Panem Przemysławem Nowickim umowę, na podstawie której nabył 359 akcji zwykłych imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5,00 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0.19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0.19% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za akcje będące przedmiotem niniejszej umowy wynosi łącznie 677,3 tys. zł.

Zamknięcie powyższych trzech transakcji nastąpiło w dniu 5 stycznia 2018 r. W wyniku powyższych transakcji, udział Open Finance S.A. w spółce Noble Funds TFI S.A. wzrósł z 33,70% do 34,93%.

W dniu 21 lutego 2018 roku Open Finance S.A. zawarł z Jacelyn Limited umowę, na podstawie której nabył 215 akcji imiennych serii D spółki Noble Funds TFI S.A. o wartości nominalnej 5,00 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,11% udziału w kapitale zakładowym Noble Funds TFI S.A. oraz 0,11% ogólnej liczby głosów w spółce. Cena za akcje będące przedmiotem niniejszej umowy wynosi łącznie 406,4 tys. zł i została rozliczona w dniu 21 lutego 2018 roku. W wyniku tej transakcji udział Open Finance w kapitale Noble Funds TFI S.A. wzrósł z 34,93% do 35,04%.

W dniu 24 stycznia 2018 roku NWZA spółki Noble Funds TFI S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału z 931 085 zł do kwoty 962 735 zł, tj. o kwotę 31 650 zł poprzez utworzenie nowych 6 330 akcji zwykłych imiennych serii F o numerach od F 0001 do F 6330 o wartości nominalnej 5 zł każda i cenie emisyjnej równej wartości nominalnej tj. 5 zł za jedną akcję i łącznej cenie emisyjnej 31,6 tys. zł. Open Finance S.A. nie brał udziału w powyższym podwyższeniu kapitału. Po zarejestrowaniu podwyższenia w KRS, udział Open Finance w kapitale tej spółki spadł z 35,04% do 33,89%.

W dniu 17 lipca 2018 roku Open Finance S.A. zawarł z Panem Markiem Mikuciem, Panem Cezarym Markiewiczem, Panem Przemysławem Nowickim oraz Jacelyn Limited z siedzibą w Nikozji umowy sprzedaży akcji Spółki Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Open Finance S.A. zawarł z Panem Markiem Mikuciem umowę, na podstawie której nabył 1508 akcji imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,78% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0,78% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za Akcje będące przedmiotem niniejszej Umowy wynosi łącznie 1.947 tys. zł. Transakcja została rozliczona w dniu 18 lipca 2018 roku.

Open Finance S.A. zawarł z Panem Cezarym Markiewiczem umowę, na podstawie której nabył 430 akcji imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,22% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0,22% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za Akcje będące przedmiotem niniejszej Umowy wynosi łącznie 555 tys. zł. Transakcja została rozliczona w dniu 18 lipca 2018 roku.

Open Finance S.A. zawarł z Panem Przemysławem Nowickim umowę na podstawie, której nabył 359 akcji imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0,19% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za Akcje będące przedmiotem niniejszej Umowy wynosi łącznie 463,5 tys. zł. Transakcja została rozliczona w dniu 18 lipca 2018 roku.

Open Finance S.A. zawarł z Jacelyn Limited z siedzibą w Nikozji umowę na podstawie, której nabył 215 akcji imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,11% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0,11% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za Akcje będące przedmiotem niniejszej Umowy wynosi łącznie 277, 6 tys. zł. Transakcja została rozliczona w dniu 27 lipca 2018 roku.

W dniu 18 lipca 2018 roku Open Finance S.A. zawarł z Panem Przemysławem Guberow umowę sprzedaży akcji Spółki Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., na podstawie której nabył 1.293 akcji

imiennych serii D Spółki o wartości nominalnej 5 zł każda, stanowiących w przybliżeniu 0,67% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 0,67% ogólnej liczby głosów w Spółce. Cena za Akcje będące przedmiotem niniejszej Umowy wynosi łącznie 1 669,5 tys. zł. Transakcja została rozliczona w dniu 19 lipca 2018 roku.

W wyniku opisanych powyżej transakcji, które miały miejsce w lipcu 2018 roku, udział Open Finance w kapitale Noble Funds TFI S.A. wzrósł z 33,89% do 35,87%.

Podwyższenie kapitału w Home Broker S.A.

Zgodnie z uchwałą nr 2/2018 podjętą przez Radę Nadzorczą na wniosek Zarządu Open Finance S.A. w dniu 23 stycznia 2018 roku, Open Finance objął 211.039 akcji zwykłych imiennych nowej emisji serii D spółki Home Broker S.A. po cenie emisyjnej w wysokości 30,8 zł za jedną akcję. Środki pieniężne w wysokości 6.500 tys. zł zostały przekazane w dniu 25 stycznia 2018 roku.

Poza opisanymi powyżej zdarzeniami nie było żadnych innych istotnych zmian w strukturze Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. w raportowanym okresie oraz do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w poszczególnych spółkach równy był udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

W roku finansowym 2018 oraz roku finansowym 2017 Grupa nie zaniechała żadnej działalności.

VI. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Prezentowane dane obejmują skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku. Porównywalne dane finansowe obejmują skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku tj. od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku. Powyższe dane były objęte badaniem przez biegłego rewidenta.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, instrumentów pochodnych oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego, tj. od dnia 31 grudnia 2018 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy lub istotne ograniczenie kontynuowania ich działalności.

VII. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Profesjonalny osąd i niepewność szacunków

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa jednostki dominującej. Oszacowania oraz szacunki księgowe poddaje się okresowej weryfikacji. Przy każdej zmianie uwzględnia się wpływ wszystkich przewidywanych zdarzeń. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Stawki i sposób amortyzacji rzeczowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych

Kierownictwo jednostki dominującej na każdy koniec okresu sprawozdawczego uczestniczy w procesie ustalania wysokości stawek amortyzacyjnych na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności rzeczowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów użyteczności. Szacowane okresy użytkowania zostały przedstawione na stronach 26 i 27.

Znak towarowy i wartość firmy

Znak towarowy oraz wartość firmy są corocznie testowane pod kątem utraty wartości. Zidentyfikowana utrata wartości jest odnoszona do wyniku finansowego.

Przeprowadzone testy zarówno na dzień 31 grudnia 2018 roku jak i 31 grudnia 2017 roku nie wykazały utraty wartości przez znak towarowy (Nota X.11).

Prawa Open Finance wynikające z zawartych umów inwestycyjnych (opcje „put”)

W związku z podpisanymi w grudniu 2016 roku oraz w maju i czerwcu 2017 roku aneksami z umów inwestycyjnych dotyczącymi opcji na akcje spółki Noble Funds TFI S.A. (poprzednio Open Finance TFI S.A.) z akcjonariuszami mniejszościowymi Noble Funds TFI S.A. (poprzednio Open Finance TFI S.A.) oraz w wyniku spełnienia się warunku połączenia spółek Open Finance TFI S.A. oraz Noble Funds TFI S.A. z dniem 1 czerwca 2017 roku w ocenie Open Finance S.A. zaistniała możliwość wiarygodnej wyceny opcji na wykup akcji Noble Funds TFI do wartości godziwej. Grupa ujęła wycenę w sprawozdaniu finansowym za rok 2017 w kwocie 9.038 tys. zł, z czego, w związku z realizacją części opcji w 2018 i 2017 roku, Grupa ujęła wycenę do wartości godziwej tych opcji w wartości inwestycji w Noble Funds TFI S.A. w kwocie odpowiednio 3.577 tys. zł oraz 5.073 tys. zł natomiast niezrealizowana wycena opcji na 4.08% akcji na kwotę 388 tys. zł do realizacji w 2018 roku została zaprezentowana jako Instrumenty pochodne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

W związku z zaistnieniem możliwości wiarygodnej wyceny opcji odkupu 51% akcji Open Brokers S.A. oraz w związku z podpisanymi w dniach od 29 czerwca do 3 lipca 2017 roku umowami, Grupa wyceniła odkupione akcje do wartości godziwej, co zostało ujęte w przychodach finansowych (nota X.5) a następnie, w wyniku zrealizowania opcji i rozliczenia połączenia, ujęła ich wartość w pozycji wartości firmy Open Brokers.

Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz należności kaucyjnych

Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych oraz należności kaucyjnych tworzony jest na podstawie analizy indywidualnych sald należności. Do przesłanek utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz należności kaucyjnych Grupa zalicza:

- niewywiązywanie się kontrahenta z płatności należności w ustalonym terminie;
- wystąpienie znaczących trudności finansowych dłużnika;

- zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji dłużnika;
- toczące się wobec dłużnika postępowanie upadłościowe;

Wszelkie przesłanki utraty wartości analizowane są przynajmniej na koniec okresu sprawozdawczego. Zidentyfikowana utrata wartości odnoszona jest do wyniku finansowego. Zmiany na odpisach aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług zostały opisane w nocie X.14.

Podatek odroczony

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Wyliczenie aktywów z tytułu podatku dochodowego zaprezentowano w nocie X.7.3.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa wykazywała w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywo z tytułu podatku odroczonego dotyczącego podatkowej wartości firmy, która powstała w wyniku transakcji sprzedaży ZCP (nota 7.3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku). Po zasięgnięciu opinii podatkowej odnośnie możliwości ujęcia w kosztach podatkowych amortyzacji podatkowej wartości firmy, Zarząd dokonał ponownej oceny realizacji tego składnika aktywa z punktu widzenia przepisów podatkowych obowiązujących na dzień 30 czerwca 2017 roku. W wyniku tego, w dniu 2 sierpnia 2017 roku Zarząd zdecydował o zaprzestaniu amortyzacji wartości firmy dla celów podatkowych.

Zgodnie z MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, w efekcie zmiany założeń odnośnie możliwości rozpoznania aktywa z tytułu podatku odroczonego, Zarząd podjął decyzję o prospektywnym ujęciu wyżej opisanej zmiany począwszy od 1 stycznia 2017 roku która skutkuje:

- Spisaniem aktywa z tytułu podatku odroczonego od podatkowej wartości firmy w kwocie 19.438 tys. zł;
- Korektą podatku dochodowego za 2016 rok w kwocie 628 tys. zł oraz korektą podatku dochodowego za pierwszy kwartał 2017 roku w kwocie 313 tys. zł będącej efektem obniżenia kosztów uzyskania przychodów za te okresy w związku z niższą amortyzacją podatkową wartości niematerialnych i prawnych.

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe podlega aktualizacji na bazie rocznej. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno, co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Informacje dotyczące szacowanych wysokości świadczeń zostały przedstawione w nocie X.24.

VIII. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

1. Oświadczenie o zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską (łącznie dalej jako „MSSF-UE” lub „MSSF”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Grupa zastosowała MSSF – UE po raz pierwszy sporządzając Skonsolidowane Historyczne Informacje Finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku na potrzeby sporządzenia prospektu emisyjnego. Data przejścia na MSSF – UE to 1 stycznia 2007 roku. W związku z powyższym niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest kolejnym sprawozdaniem finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF – UE.

Zasady rachunkowości stosowane przez Grupę zostały opisane w nocie VIII.8 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Waluta funkcjonalna i waluta skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej, dwóch spółek zależnych oraz spółek stowarzyszonych jak również walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok kończący się 31 grudnia 2018 r. są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Od początku roku obrotowego obowiązują następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2014-2016)

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- MSSF 1 Śródroczna sprawozdawczość finansowa, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,

- MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności. Mają one zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (za wyjątkiem poprawek do MSSF 12, które obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później) lub później.

- Zmiany w MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

- Zmiany w MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe" opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

- Zmiana w MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości. Powyższe przepisy nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- MSSF 9 Instrumenty finansowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednolicenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem. Poniżej zaprezentowano wpływ powyższego standardu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. Poniżej zaprezentowano wpływ powyższego standardu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: Przychody z umów z klientami

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceńodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresy przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

4. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie. Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen.

Standard. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

- MSSF 16 Leasing

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcą wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju. Grupa zastosuje nowy standard od 2019 roku – poniżej zaprezentowano wpływ powyższego standardu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później. Dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące umów ubezpieczeniowych (MSSF 4). Powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności. Grupa zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia zmienionych standardów.

- KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 7 czerwca 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób ująć w sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy jednostką i organami podatkowymi. Grupa zastosuje nową interpretację od 2019 roku.

- Zmiana w MSSF 9: Przedpłaty z ujemną rekompensatą

Zmiana w MSSF 9 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla aktywów finansowych, które mogą zostać spłacone wcześniej na podstawie warunków umownych i, formalnie, mogłyby nie spełniać wymogów testu „płatność wyłącznie kapitału i odsetek”, co wykluczałoby ich wycenę w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiana w MSR 28: Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach

Zmiana w MSR 28 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach w sytuacji, gdy nie są one wyceniane metodą praw własności. Powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2015-2017)

W dniu 12 grudnia 2017 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów:

- MSSF 3 Połączenia jednostek, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia kontroli jednostka ponownie wycenia posiadane udziały we wspólnym działaniu,
- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia współkontroli jednostka nie wycenia ponownie posiadanych udziałów we wspólnym działaniu,
- MSR 12 Podatek dochodowy, wskazując, że wszelkie podatkowe konsekwencje wypłat dywidend należy ujmować w taki sam sposób,
- MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego, nakazując zaliczać do źródeł finansowania o charakterze ogólnym również te kredyty i pożyczki, które pierwotnie służyły finansowaniu powstających aktywów – od momentu, gdy aktywa są gotowe do wykorzystania zgodnie z zamierzonym celem (użytkowanie lub sprzedaż). Mają one zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później. Grupa zastosuje zmienione standardy od 2019 roku.

- Zmiany w MSR 19: Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych świadczeń w przypadku, gdy ulegają one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tytułu danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu. Do tej pory, MSR 19 tego nie wyjaśniał precyzyjnie. Powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiana w MSSF 3 Połączenia jednostek

Zmiana w MSSF 3 została opublikowana w dniu 22 października 2018 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później. Celem zmiany było doprecyzowanie definicji przedsięwzięcia (ang. business) i łatwiejsze odróżnienie przejęć „przedsięwzięć” od grup aktywów dla celów rozliczenia połączeń. Grupa zastosuje zmieniony standard od 2020 roku.

- Zmiany w MSR 1 i MSR 8: *Definicja określenia „istotny”*

Zmiany w MSR 1 i MSR 8 zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później. Celem zmian było doprecyzowanie definicji „istotności” i ułatwienie jej stosowania w praktyce. Grupa zastosuje zmieniony standard od 2020 roku.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały

przyjęte do stosowania przez kraje UE:

- MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku (wstrzymany proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE),
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku,
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem opublikowane w dniu 11 września 2014 roku (wstrzymany proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE),
- Zmiana w MSSF 3 Połączenia jednostek opublikowana w dniu 22 października 2018 roku,
- Zmiany w MSR 1 i MSR 8: Definicja określenia „istotny” opublikowane w dniu 31 października 2018 roku.

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Nowy standard przedstawia całościowy model identyfikacji umów leasingu i ich rozliczania w sprawozdaniach finansowych leasingodawców i leasingobiorców. Zastępuje on MSR 17 „Leasing” i związane z nim interpretacje. Do identyfikacji umów leasingu MSSF 16 stosuje model kontroli, wprowadzając rozróżnienie na umowy leasingu i umowy o świadczenie usług w zależności od tego, czy występuje składnik aktywów kontrolowany przez klienta. Wprowadzono znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy, w tym zrezygnowano z rozróżniania leasingu operacyjnego i finansowego. W odniesieniu do wszystkich umów leasingu rozpoznaje się aktywa i zobowiązania (z wyjątkiem umów krótkoterminowych i leasingu przedmiotów niskowartościowych). Standard obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku.

Celem standardu jest odróżnienie umowy leasingu od umowy o świadczenie usług, a kryterium odróżniającym te umowy jest zdolność klienta do sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów, będącym przedmiotem leasingu. Kontrakt stanowi umowę leasingu lub zawiera element leasingu, jeżeli daje klientowi prawo kontroli wykorzystania zidentyfikowanego składnika aktywów w wyznaczonym okresie, w zamian za zapłatę. Uznaje się, że kontrola występuje, jeżeli klient ma:

- (a) prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych, płynących z wykorzystania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- (b) prawo decydowania o wykorzystaniu tego składnika.

Krótkoterminową umowę leasingu definiuje się jako umowę bez możliwości zakupu składnika aktywów, której okres obowiązywania nie przekracza 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy. Leasingobiorcy muszą stosować omawiany wyjątek (lub zrezygnować z jego stosowania) w sposób konsekwentny, w odniesieniu do poszczególnych klas aktywów stanowiących przedmiot leasingu. Okres leasingu definiuje się jako nieodwoływalny okres obowiązywania umowy leasingu, obejmujący łącznie:

- a) możliwe okresy przedłużenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma uzasadnioną pewność, że skorzysta z tej opcji; oraz
- b) możliwe okresy wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma uzasadnioną pewność, że nie skorzysta tej opcji.

Jednostka ma obowiązek określenia, czy dany kontrakt stanowi umowę leasingu lub zawiera element leasingu w chwili jego rozpoczęcia. Ponownej weryfikacji dokonuje się wyłącznie w przypadku, gdy warunki kontraktu zostaną zmodyfikowane. Termin rozpoczęcia leasingu to wcześniejsza z dwóch następujących dat: data zawarcia umowy leasingu lub data zobowiązania się stron do przestrzegania warunków umowy leasingu.

Składnik aktywów jest zwykle identyfikowany, jeśli jest wymieniony w umowie bezpośrednio lub pośrednio, w chwili udostępnienia klientowi do użytkowania. Jeżeli dostawca posiada znaczące prawa do zamiany składnika aktywów na inny substytut w okresie jego użytkowania, nie uznaje się go za „zidentyfikowany”. Prawo dostawcy do

zastąpienia składnika aktywów na inny substytut jest znaczące tylko w przypadku spełnienia obu następujących warunków: (a) dostawca ma praktyczną możliwość zastąpienia danych aktywów na inne alternatywne aktywa w okresie ich użytkowania; (b) dostawca uzyskuje korzyści ekonomiczne z tytułu wykonania prawa zastąpienia składnika aktywów.

Aby kontrolować wykorzystanie zidentyfikowanego składnika aktywów, klient musi mieć prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych płynących z jego wykorzystania w całym okresie użytkowania. Korzyści ekonomiczne z tytułu wykorzystania składnika aktywów obejmują jego produkcję podstawową i produkty uboczne, a także inne korzyści ekonomiczne wynikające z jego wykorzystania, które można osiągnąć w toku transakcji handlowej zawartej ze stroną trzecią. Oceny tej dokonuje się w granicach wyznaczonych zakresem umowy.

Klient ma prawo decydowania o wykorzystaniu zidentyfikowanego składnika aktywów w okresie jego użytkowania tylko w jednym z dwóch przypadków: (a) kiedy klient ma prawo decydować o sposobie i celu wykorzystania tego składnika aktywów w okresie użytkowania lub (b) kiedy sposób i cel wykorzystania tego składnika aktywów są z góry określone i: (i) klient ma prawo korzystania z tego składnika aktywów w okresie jego użytkowania lub (ii) klient dostosował ten składnik aktywów w sposób, który determinuje sposób i cel jego wykorzystania. W chwili rozpoczęcia leasingu leasingobiorca ujmuje prawo do korzystania ze składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Datę rozpoczęcia leasingu definiuje się w standardzie jako datę udostępnienia leasingobiorcy składnika aktywów objętego umową do korzystania.

Na podstawie analizy wszystkich umów najmu funkcjonujących w Grupie Open Finance S.A., dokonano identyfikacji aktywów, które spełniają warunki standardu opisane powyżej. Jednocześnie, Grupa skorzystała ze zwolnień wymienionych w standardzie dotyczących umów krótkoterminowych (<12 miesięcy) oraz o niskiej wartości. Wszystkie umowy, w których data zakończenia umowy nie została określona a zawarte są z okresem wypowiedzenia od 1 do 6 miesięcy, zostały potraktowane jako krótkoterminowe. Dla wybranych umów podlegających pod standard kapitalizowane będą koszty umów w kwocie brutto tj. z podatkiem VAT. Dla celów wyceny aktywa z tytułu prawa do użytkowania przyjęto dyskonto średnioroczne na poziomie 2,5%.

W zakresie wdrożenia MSSF 16, Spółka zastosuje podejście częściowo retrospektywne (uproszczenie przewidziane w par. C5b), w którym to przypadku Spółka nie przekształca danych porównawczych, ujmując skumulowany wpływ standardu na pierwszy dzień jego zastosowania w bilansie otwarcia.

Poniżej zaprezentowano wpływ wdrożenia MSSF 16 od 1 stycznia 2019 na sprawozdanie finansowe Open Finance S.A.

Nazwa pozycji bilansowej	Wartość bilansowa zgodnie MSSF 16 według stanu na 01.01.2019
Aktyw a z tytułu PDU	10 739
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10 739

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 15 oraz MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zgodnie z zapisami MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, jednostka ujmuje przychód w taki sposób, aby odzwierciedlić transakcję przeniesienia na klienta przyrzeczonych dóbr lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, które spółka oczekuje otrzymać w zamian za te dobra lub usługi. Aby zrealizować tę zasadę, jednostka podejmuje następujące kroki:

- 1: Identyfikacja umów z klientami.
- 2: Identyfikacja umownych zobowiązań do wykonania świadczeń.
- 3: Określenie ceny transakcji.
- 4: Alokacja ceny transakcji do umownych zobowiązań do realizacji świadczeń.

5: Ujęcie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Umowa z klientem wchodzi w zakres tego standardu, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- umowa posiada treść ekonomiczną (tj. jej realizacja spowoduje zmianę poziomu ryzyka, czasu wystąpienia lub kwoty przyszłych przepływów pieniężnych w jednostce);
- strony umowy zatwierdziły tę umowę;
- jednostka jest w stanie określić prawa poszczególnych stron dotyczące przekazywanych dóbr lub usług;
- jednostka jest w stanie określić warunki płatności dotyczących przekazywanych dóbr lub usług;
- strony umowy są zobowiązane do wypełnienia wynikających z niej obowiązków umownych i zamierzają wyegzekwować przysługujące im prawa umowne;
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka otrzyma wynagrodzenie należne jej w zamian za przekazanie klientowi dóbr lub usług.

Z analiz przeprowadzonych w Grupie wynika, że, oprócz zasad opisanych powyżej, szczególnie zastosowanie będą miały zapisy B36-B38 standardu dotyczące wynagrodzenia pośrednika. Zgodnie z tymi zapisami: „B36 jednostka działa jako pośrednik, jeśli jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Jeśli jednostka będąca pośrednikiem wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna jednostce może być kwotą wynagrodzenia netto, które jednostka zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot. B37 Następujące cechy wskazują, że jednostka jest pośrednikiem (tzn. nie sprawuje kontroli nad dobrem lub usługą przed przekazaniem ich klientowi):

- a) inny podmiot ponosi główną odpowiedzialność za wykonanie umowy;
- b) jednostka nie ponosi ryzyka przechowywania zapasów przed lub po tym, jak dobra zostały zamówione przez klienta, podczas transportu lub zwrotu;
- c) jednostka nie może swobodnie ustalać cen dóbr lub usług innego podmiotu i, w związku z tym, korzyści, jakie może uzyskać z tych dóbr lub usług są ograniczone”.

Klientami Open Finance są instytucje finansowe (banki, instytucje ubezpieczeniowe, fundusze), na rzecz których Open Finance pośredniczy w sprzedaży produktów finansowych na podstawie zawartych umów. Zidentyfikowane umowy zawierają szczegółowe zapisy dotyczące zobowiązania Open Finance do wykonania świadczenia wraz z określoną ceną transakcji. Grupa otrzymuje przychody z tytułu pośrednictwa finansowego w sprzedaży: kredytów hipotecznych i produktów związanych z kredytami hipotecznymi a także z kredytów gotówkowych i komercyjnych oraz produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych. Open Finance rozpoznaje przychody zgodnie z powyższymi zapisami standardu tzn. ujmuje przychód w kwocie należnej prowizji w momencie wypełnienia zobowiązania wynikającego z umowy. Spółka ujmuje w księgach rachunkowych przychody z tytułu pośrednictwa finansowego w sprzedaży produktów finansowych na podstawie wystawionych faktur sprzedaży. Faktury sprzedaży są wystawiane na podstawie comiesięcznych raportów otrzymywanych z instytucji, zawierających kwotę prowizji naliczoną od kwoty uruchomionych kredytów, opłaconych produktów inwestycyjnych, bądź opłaconych polis ubezpieczeniowych.

W wyniku przeprowadzonych analiz, Grupa ocenia, że wdrożenie standardu MSSF 15 nie będzie mieć istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe i na zyski zatrzymane na dzień 1 stycznia 2018 roku. Zdaniem Grupy zmiany wprowadzone przez standard MSSF 15 obejmą zmianę prezentacji przychodów i kosztów prowizyjnych związanych z zerwaniami (obecnie prezentowane w szyku rozwartym, po wprowadzeniu MSSF 15 zostaną unettowane).

Poza ww. kategoriami przychodów, Grupa nie zidentyfikowała innych istotnych kategorii przychodów i kosztów,

których sposób rozpoznawania lub sposób ujęcia musiałby ulec zmianie w wyniku implementacji MSSF 15.

Grupa zastosuje metodę zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego polegające na tym, że Grupa podjęła decyzję o nieprzekształcaniu danych porównawczych dotyczących wcześniejszych okresów i wszelkie różnice między wcześniejszą wartością pozycji przychodów lub/i kosztów a wartością na dzień pierwszego zastosowania MSSF 15 (tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku) Grupa zaprezentuje w saldzie początkowych zysków zatrzymanych w okresie, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania.

Wchodzący w życie w dniu 1 stycznia 2018 roku MSSF 9 „Instrumenty finansowe” określa wymogi ujmowania, wyceny, utraty wartości, zaprzestania ujmowania i ogólne zasady rachunkowości zabezpieczeń. Wszystkie instrumenty finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej powiększonej lub pomniejszonej (w przypadku aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy) o koszty transakcji. MSSF 9 dzieli wszystkie aktywa finansowe wchodzące obecnie w zakres MSR 39 na dwie grupy: wyceniane w koszcie amortyzowanym i wyceniane w wartości godziwej. Przy wycenie w wartości godziwej zyski i straty ujmuje się w całości w wyniku finansowym (wycena w wartości godziwej przez wynik finansowy, WGPWF) lub w pozostałych całkowitych dochodach (wycena w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, WGPCD). Inwestycje kapitałowe należy klasyfikować jako WGPWF, chyba że stosuje się opcję wyceny WGPCD. Opcja ta jest dozwolona jeżeli inwestycja kapitałowa nie jest przeznaczona do obrotu. Wyznaczenie następuje w chwili jej początkowego ujęcia i jest nieodwołalne. W przypadku wyboru tej opcji w wyniku finansowym należy ujmować tylko dochody z tytułu a skutki wyceny odnoszone są na inne całkowite dochody. W przypadku opcji WGICD w momencie sprzedaży różnice z tytułu wyceny do wartości godziwej odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny nie podlegają przeniesieniu do wyniku finansowego.

Instrument dłużny, który: (i) utrzymywany jest w ramach modelu biznesowego zakładającego pozyskiwanie umownych przepływów pieniężnych, (ii) w określonych datach generuje umowne przepływy pieniężne, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty [MSSF9 4.1.2 b)], wycenia się w koszcie amortyzowanym, chyba że przy podejmowaniu początkowej decyzji został wyznaczony jako WGPWF (w ramach opcji wyceny w wartości godziwej). Jednostka może bowiem w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych o charakterze dłużnym jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad. Instrument dłużny, który: (i) utrzymywany jest w ramach modelu biznesowego zakładającego zarówno pozyskiwanie umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż aktywów, (ii) w określonych datach generuje umowne przepływy pieniężne wyłącznie w formie spłat kapitału i odsetek, musi być wyceniany w WGPCD, chyba że przy podejmowaniu początkowej decyzji został wyznaczony jako WGPWF (w ramach opcji wyceny w wartości godziwej).

MSSF 9 nie zmienia podstawowego modelu ujmowania zobowiązań finansowych zgodnie z MSR 39. Nadal istnieją dwie kategorie wyceny: w WGPWF i w koszcie amortyzowanym. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się w WGPWF, a wszystkie inne zobowiązania finansowe - w koszcie amortyzowanym, chyba że zastosowano opcję wyceny w wartości godziwej. Wszystkie instrumenty pochodne wchodzące w zakres MSSF 9, w tym powiązane z inwestycjami kapitałowymi nienotowanymi na aktywnych rynkach, wycenia się w wartości godziwej a zmiany wartości ujmuje się w wyniku finansowym.

Model utraty wartości opisany w MSSF 9 jest oparty o oczekiwane straty kredytowe i dotyczy zarówno instrumentów dłużnych wycenianych w koszcie amortyzowanym i według WGPCD, należności leasingowych, aktywów umownych określonych przez MSSF 15, jak i określonych zobowiązań do udzielenia kredytu oraz umów gwarancji finansowych. Oczekiwane straty kredytowe (z wyjątkiem aktywów finansowych, które wyemitowano lub nabyto z

początkową stratą kredytową) należy wyceniać w formie odpisu na straty, w kwocie równej: (i) kwocie strat prognozowanej na okres 12 miesięcy; (ii) kwocie strat prognozowanej na cały okres życia instrumentu. Drugi wariant dotyczy sytuacji, w której znacząco wzrosło ryzyko kredytowe od daty początkowego ujęcia instrumentu finansowego. Przychody odsetkowe oblicza się stosując efektywną stopę procentową do kosztu zamortyzowanego (stanowiącego wartość bilansową brutto pomniejszoną o odpis aktualizacyjny) dla aktywów finansowych, dla których rozpoznano utratę wartości oraz dla aktywów nabytych lub rozpoznanych z utratą wartości (POCI), podczas gdy dla wszystkich innych instrumentów przychody oblicza się na podstawie wartości bilansowej brutto.

Zastosowanie powyższych zmian w przypadku Open Finance będzie dotyczyło wyłącznie zmiany klasyfikacji tylko w stosunku do instrumentu kapitałowego tj. akcji Idea Bank S.A. poprzez zmianę klasyfikacji z instrumentów dostępnych do sprzedaży na instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa zdecydowała o wyborze opcji wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody ze względu na planowany strategiczny charakter tej inwestycji.

Grupa w zakresie implementacji MSSF 9 zastosuje zmodyfikowane podejście retrospektywne, polegające na tym, że Grupa podjęła decyzję o nieprzekształcaniu danych porównawczych dotyczących wcześniejszych okresów i wszelkie różnice między wcześniejszą wartością bilansową a wartością bilansową na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 (tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku) jednostka zaprezentuje w saldzie początkowych zysków zatrzymanych w okresie, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania.

Poniżej zaprezentowano wpływ jakościowy i ilościowy wdrożenia MSSF 9 od 1 stycznia 2018 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Open Finance S.A.

Aktywa finansowe	Klasyfikacja według MSR 39	Klasyfikacja według MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 według stanu na 31.12.2017	wynikająca ze:		Wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 według stanu na 01.01.2018	Łączny wpływ zmiany wartości na aktywa/zobowiązania	Wpływ na zyski zatrzymane (bez efektu podatkowego)	Wpływ na inne pozycje kapitałów
				zmiany klasyfikacji	zmiany wyceny				
Należności z tytułu dostaw i usług	Pożyczki i należności	Wycena w zamortyzowanym koszcie	39 487	-	(410)	39 077	(410)	(410)	-
Pozostałe należności	Pożyczki i należności	Wycena w zamortyzowanym koszcie	4 033	-	-	4 033	-	-	-
Instrumenty pochodne	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wycena w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 965	-	-	3 965	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	Wycena w zamortyzowanym koszcie	23 685	-	-	23 685	-	-	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	Wycena w wartości godziwej przez całkowite dochody	Nie dotyczy	3 297	(3 297)	-	3 297	(3 297)	-	-
Instrumenty kapitałowe	Nie dotyczy	Wycena w wartości godziwej przez całkowite dochody	-	3 297	-	3 297	3 297	-	-

Zobowiązania finansowe	Klasyfikacja według MSR 39	Klasyfikacja według MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 według stanu na 31.12.2017	zmiany klasyfikacji	zmiany wyceny	Wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 według stanu na 01.01.2018	Łączny Wpływ na aktywa/zobowiązania	Wpływ na zyski zatrzymane (bez efektu podatkowego)	Wpływ na inne pozycje kapitałów
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie	15 294	-	-	15 294	-	-	-
Wyemitowane obligacje	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie	118 976	-	-	118 976	-	-	-

Łączny wpływ netto na pozycje kapitałów (zyski zatrzymane) na dzień 1 stycznia 2018 roku wynikający z wdrożenia MSSF 9 od dnia 1 stycznia 2018 roku wynosi 332 tys. zł (410 tys. zł brutto), przy czym wpływ netto wdrożenia MSSF 9 na jednostki stowarzyszone wynosi 0 zł. Łączny wpływ na wynik netto Grupy za rok 2018 wynikający z wdrożenia MSSF 9 wynosi 89 tys. zł netto (110 tys. zł brutto).

Zmiana wyceny wynika wyłącznie ze zmiany wartości odpisów aktualizujących. Od 1 stycznia 2018 roku Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe zgodnie z podejściem ogólnym opisanym w MSSF 9 odnośnie utraty wartości aktywów.

W odniesieniu do zmiany dotyczącej reklasyfikacji Instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży na Instrumenty kapitałowe: gdyby zmiana nie miała miejsca, w 2018 roku Grupa ujęłaby w sprawozdaniu z całkowitych dochodów koszty finansowe wynikające z wyceny tych instrumentów do wartości godziwej na kwotę brutto 2.968 tys. zł.

5. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Open Finance S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018, z wyłączeniem spółki Home Broker S.A., która w 2015 roku wydłużyła rok księgowy i w związku z tym sporządziła kolejne roczne sprawozdanie na dzień 30 listopada 2018 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Dane finansowe Home Broker S.A. zostały uwzględnione na podstawie pakietu sprawozdawczego sporządzonego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Zgodnie z MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy podmiot dominujący jednocześnie:

- posiada władzę nad jednostką, w której dokonał inwestycji;
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonał inwestycji oraz
- posiada możliwość wykorzystania władzy nad jednostką, w której dokonał inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów inwestora.

Dokonując oceny czy jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonała inwestycji zarząd jednostki dominującej bierze pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności. Grupa dokonuje ponownej oceny, czy sprawuje kontrolę nad daną jednostką, jeżeli fakty i okoliczności wskazują, iż nastąpiła zmiana jednego bądź więcej z trzech elementów kontroli wymienionych powyżej.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

6. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów metodą praw własności. Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie o Rachunkowości. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek,

poniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych odzwierciedlany jest w skonsolidowanym zysku lub stracie. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Udział Grupy w tych zmianach ujmuje się w innych całkowitych dochodach Grupy.

Ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

7. Istotne zasady rachunkowości

Poniżej prezentowane istotne zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przez wszystkie podmioty Grupy.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31.12.2018	31.12.2017
USD	3,7597	3,4813
EUR	4,3000	4,1709

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają wynik finansowy w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów,

wynoszący:

<u>Typ</u>	<u>Okres</u>
Inwestycje w obiektach obcych	3 – 4 lata (nie dłużej niż czas trwania umowy najmu)
Maszyny i urządzenia techniczne	3 – 6 lat
Zespoły komputerowe	3 – 4 lata
Środki transportu	4 – 5 lat (nie dłużej niż czas trwania umowy leasingu)
Sprzęt biurowy, meble	3 – 4 lata

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Każdorazowo, przy wykonywaniu remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli są spełnione kryteria ujmowania.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie

poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku okresu sprawozdawczego.

Nabyte bazy klientów są ujmowane przez Grupę jako aktywa niematerialne. Grupa ocenia okres użytkowania składnika aktywów niematerialnych z tytułu nabytych baz klientów jako określony i amortyzuje go metodą degresywną. Nabyte bazy klientów Grupa amortyzuje przez okres, w którym spodziewane są przyszłe korzyści dla Grupy z tytułu sprzedaży produktów do klientów z nabytej bazy. Po początkowym ujęciu, Grupa stosuje model ceny nabycia. Grupa weryfikuje okres i metodę amortyzacji składnika aktywów niematerialnych z tytułu nabytych baz klientów co najmniej na koniec każdego roku obrotowego i ujmuje zmianę jako zmianę wartości szacunkowych zgodnie z MSR 8. Spółka dokonuje testów na utratę wartości składnika aktywów niematerialnych z tytułu nabytych baz klientów zgodnie z MSR 36 za każdym razem, kiedy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości tego składnika. Grupa zaprzestaje ujmowania składnika aktywów niematerialnych z tytułu nabytych baz klientów w momencie zbycia lub gdy nie przewiduje się osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania i następującego po nim zbycia – szerzej opisane w notce X.11.

Wartość firmy

Wartość firmy jest wartością powstałą w wyniku nabycia jednostki zależnej. Wartość firmy jest początkowo ujmowana według nadwyżki kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto, możliwych do zidentyfikowania przejmowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizujące wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż jego wartość bilansowa powiększona o wartość firmy, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości przez wartość firmy.

Znak towarowy

Znak towarowy to składnik wartości niematerialnych przyjęty w transakcji połączenia jednostek gospodarczych, możliwy do wyodrębnienia, określony w sposób wiarygodny, ujęty oddzielnie od wartości firmy. Ponieważ oczekuje się, że znak towarowy będzie się przyczyniał do wypracowywania środków pieniężnych (wpływy netto) przez czas nieokreślony, uznaje się że ma on nieokreślony czas użytkowania. Znak towarowy nie jest amortyzowany aż do chwili zmiany klasyfikacji jego okresu użytkowania na określony. Zgodnie z MSR 36, znak towarowy jest poddawany testom na utratę wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego oraz każdorazowo w przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na wystąpienie utraty jego wartości.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Wartość firmy	Znak towarowy	Oprogramowanie komputerowe	Bazy danych klientów	Inne wartości niematerialne
Okresy użytkowania	nieokreślony	nieokreślony	2 - 10 lat	4 lat	2 - 10 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	nie podlega amortyzacji	nie podlega amortyzacji	metodą liniową	metodą degresywną	metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	nabyte	nabyte	nabyte	nabyte	nabyte/ wytworzone wewnętrznie
Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej	Coroczny test utraty wartości	Coroczny test utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Inne wartości niematerialne zawierają m.in. nakłady poniesione na utworzenie strony WWW spółek z Grupy jak również nabyte prawa autorskie z zakresu IT.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w wyniku finansowym w momencie jego wyksięgowania.

Leasing – Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku finansowego.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w wyniku finansowym metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według kosztu wytworzenia bądź ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość nieruchomości inwestycyjnych wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne

przyszłe korzyści z jej sprzedaży/użytkowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia, a jej poprzednią wartością wykazaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w wyniku finansowym. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego

zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą.

Połączenie jednostek gospodarczych dotyczące jednostek bądź przedsięwzięć znajdujących się pod wspólną kontrolą to połączenie jednostek gospodarczych, w ramach którego wszystkie łączące się jednostki lub przedsięwzięcia znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony bądź stron zarówno przed, jak i po połączeniu jednostek gospodarczych, oraz kontrola ta nie jest tymczasowa (MSSF 3).

MSSF 3 nie ma zastosowania do połączeń jednostek gospodarczych dotyczących jednostek lub przedsięwzięć znajdujących się pod wspólną kontrolą. W takiej sytuacji (zgodnie z MSR 8 „*Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych, i korygowanie błędów*”: „w przypadku braku standardu bądź interpretacji mających bezpośrednie zastosowanie do danej transakcji, innego zdarzenia lub warunku”) zarząd jednostki dominującej kieruje się osądem przy opracowywaniu i stosowaniu zasad rachunkowości, co prowadzi do uzyskania informacji wiarygodnych (tzn. wiernie przedstawiających sytuację, odzwierciedlających ekonomiczną treść transakcji, a nie tylko formę prawną, obiektywnych, zgodnych z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletnych) oraz przydatnych dla użytkowników.

Przy kierowaniu się osądem zarząd uwzględnia następujące źródła:

- wymogi i wytyczne zawarte w standardach oraz interpretacjach dotyczących podobnych i powiązanych zagadnień;
- definicje, kryteria ujmowania i wyceny aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów określone w Założeniach koncepcyjnych.

Przy kierowaniu się osądem zarząd może również uwzględniać najaktualniejsze regulacje innych podmiotów tworzących standardy na podstawie podobnych założeń koncepcyjnych.

W związku z zapisami MSR 8 zarząd jednostki dominującej może kierować się wytycznymi MSSF 3 dokonując rozliczenia nabycia akcji Home Broker S.A. W celu rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą w 2011 roku (nabycie przez Open Finance S.A. akcji Home Broker S.A.) Grupa zastosowała metodę nabycia. Wybrana metoda, spełniała w ocenie zarządu jednostki dominującej kryteria wyznaczone w MSR 8 „*Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych, i korygowanie błędów*”.

Zastosowanie metody nabycia wymaga ujęcia wszystkich zidentyfikowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej według ich wartości godziwej określonej na dzień przejęcia kontroli. Różnica pomiędzy wartością godziwą zapłaty a ujętymi według wartości godziwej aktywami netto spółki przejmowanej może prowadzić do powstania wartości firmy lub zysku na okazyjnym nabyciu.

Potencjalne skutki podatkowe różnic przejściowych (pomiędzy ustaloną na dzień transakcji wartością podatkową składników aktywów netto jednostki przejmowanej, a ich wartością przyjętą na potrzeby rozliczenia księgowego transakcji), które istnieją na dzień przejęcia lub wynikają z przejęcia będą podlegały ujęciu zgodnie z MSR 12 *Podatek dochodowy* („MSR 12”). Rozpoznanie składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego będzie uzależnione od prawdopodobieństwa jego realizacji, rezerwę natomiast ujmie się w pełnej jej wysokości. Kwota rozpoznanego na dzień nabycia podatku odroczonego wpłynie na wartość firmy lub zysk na okazyjnym nabyciu.

Identyfikacja składników aktywów netto jednostki przejmowanej i określenie ich wartości godziwej na dzień nabycia może doprowadzić do rozpoznania w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań, które nie występowały w księgach jednostki przejmowanej przed połączeniem. Dotyczy to w szczególności wartości niematerialnych wewnętrznie wytworzonych przez tę jednostkę, które jako takie mogły nie spełniać kryteriów rozpoznania w jej jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Wartość godziwa zapłaty stanowiąca podstawę kalkulacji wartości firmy lub zysku na okazyjnym nabyciu akcji jest

każdorazowo wyznaczana jako wartość godziwa zapłaty, z uwzględnieniem wartości godziwej płatności warunkowych.

Koszty związane bezpośrednio z transakcją nabycia akcji nie stanowią elementu ceny przejęcia i podlegają ujęciu w skonsolidowanym wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Przy stosowaniu metody nabycia (zgodnie z MSSF 3) jednostka przejmująca ma 12 miesięcy na ostateczne rozliczenie nabycia (okres wyceny). Dotyczy to zarówno ustalenia wartości godziwej przejmowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jak również ustalenia wartości godziwej dokonanej zapłaty. W okresie wyceny jednostka przejmująca koryguje retrospektywnie dotychczasowe wartości ujęte na dzień przejęcia, aby odzwierciedlić nowe informacje uzyskane o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia, i jeśli byłyby wówczas znane, wpłynęłyby na wycenę pozycji ujętych na ten dzień. Efekt takich zmian zwiększa/zmniejsza wartość firmy. W przypadku korekt wartości godziwej przejmowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych oraz wartości godziwej zapłaty, które wynikają z powzięcia nowych informacji (które nie mogły być znane na moment rozliczenia przejęcia) efekt takich zmian jest ujmowany bezpośrednio w wyniku grupy. Do takich faktów i okoliczności należą m.in. zdarzenia, które miały miejsce po transakcji nabycia, jak np. osiągnięcie określonego wyniku finansowego przez przejmowaną jednostkę czy nowi klienci lub transakcje gospodarcze, które jednostka przejmowana zdobyła po dacie nabycia. Po zakończeniu okresu wyceny jednostka przejmująca dokonuje zmiany w rozliczeniu połączenia tylko w razie konieczności skorygowania błędu zgodnie z MSR 8.

Aktywa finansowe

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Grupa klasyfikuje składnik aktywów finansowych jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- a) modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- b) charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa może jednak w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w

instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa może w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Jednostka zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych, gdy:

- a) wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych; lub
- b) przenosi składnik aktywów finansowy, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku posiadane przez Grupę akcje Idea Bank S.A. zostały zakwalifikowane do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała pochodne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Grupa ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości. Strata z tytułu utraty wartości jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis. Kwotę straty ujmuje się jako pozostały koszt operacyjny w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny

sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostały przychód operacyjny w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika *aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży*, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą (pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w kosztach w sprawozdaniu z całkowitych dochodów), zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do wyniku finansowego. Nie można ujmować w wyniku finansowym odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

Instrumenty pochodne

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty. Wyjątek stanowią zobowiązania będące instrumentem pochodnym powiązany z i rozliczany przez dostawę instrumentu kapitałowego, w odniesieniu do którego nie występuje cena notowana na aktywnym rynku za identyczny instrument (tj. nie występują dane wejściowe na poziomie 1), którego wartość godziwa nie może zostać wiarygodnie ustalona i który wycenia się według kosztu.

Rachunkowość zabezpieczeń

W okresach od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Wbudowane instrumenty pochodne

W okresach od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiadała wbudowanych instrumentów pochodnych.

Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności

Pozostałe należności obejmują w szczególności kaucje wpłacone z tytułu najmu lokali. Kaucje prezentowane są zgodnie z terminem zapadalności – odpowiednio jako aktywa trwałe bądź obrotowe. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość pozostałych należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z daną należnością. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących (jeśli występują).

Rozliczenia międzyokresowe

W celu przypisania kosztów do okresów sprawozdawczych, których one dotyczą, Grupa dokonuje czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Czynne rozliczenia międzyokresowe odnoszą się do kosztów przyszłych okresów sprawozdawczych.

W biernych rozliczeniach międzyokresowych kosztów uwzględnione są koszty bieżącego okresu, których jeszcze nie poniesiono oraz rezerwy na zobowiązania, które Grupa ustala w oparciu o wiarygodne szacunki przyszłych wydatków związanych z bieżącą działalnością Grupy, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów oraz rezerwy, które mają w pełni pokryć przyszłe zobowiązania wobec pracowników, m.in. z tytułu niewykorzystanych urlopów czy nagród zadaniowych. Jako rozliczenia międzyokresowe bierne ujmowane są również niezafakturowane koszty prowizji dla doradców Grupy (sieć doradców stacjonarnych i doradców mobilnych Open Direct) oraz partnerów, które dotyczą zafakturowanych przychodów.

Zobowiązania finansowe

Grupa ujmuje zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu. Jeśli jednostka ujmuje zobowiązanie finansowe po raz pierwszy, to klasyfikuje je jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie z wyjątkiem zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik oraz wycenia je w wartości godziwej, którą powiększa o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji tych zobowiązań finansowych.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień sporządzenia sprawozdań finansowych bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty lub przychody finansowe. Grupa prezentuje zysk lub stratę na zobowiązaniu finansowym, które jest wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy lub w następujący sposób:

a) kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania finansowego przypisywana do zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem jest prezentowana w innych całkowitych dochodach oraz

b) pozostała kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania jest prezentowana w wyniku finansowym,

chyba że opisane w pkt a) traktowanie skutków zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem doprowadziłoby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Grupy, wtedy wszystkie zyski lub straty wynikające z tego zobowiązania Grupa prezentuje w wyniku.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy w momencie początkowego ujęcia ujmowane są według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z zaciągnięciem danego zobowiązania (np. uzyskania kredytu lub pożyczki). Po początkowym ujęciu zobowiązania te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w wyniku finansowym.

Oprocentowane papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z emisją.

Po początkowym ujęciu oprocentowane papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z emisją papieru oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania niefinansowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania niefinansowe wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na podmiocie Grupy ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo

oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w wyniku finansowym po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem.

Na kapitały własne składają się: kapitał podstawowy, zyski zatrzymane (niepodzielony wynik finansowy) oraz pozostałe kapitały rezerwowe.

Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego jednostki dominującej.

Dywidendy za rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie jednostki dominującej, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji „Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zyski zatrzymane (niepodzielony wynik finansowy)

Zyski zatrzymane tworzone są z wyniku finansowego roku bieżącego oraz wyników finansowych z lat ubiegłych, które nie zostały przeznaczone na kapitał zapasowy lub rozdyskrebowane do akcjonariuszy.

Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał zapasowy powstał przy założeniu jednostki dominującej/emisji akcji w wyniku objęcia akcji powyżej ich wartości nominalnej. Pozostała część kapitału zapasowego pochodzi z przeniesienia zysków wypracowanych w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Pozostałe kapitały rezerwowe obejmują również kapitał wynikający z oszacowania wartości godziwej otrzymanych usług w ramach funkcjonującego w Spółce programu motywacyjnego rozliczanego w instrumentach kapitałowych („świadczenia w formie akcji – składnik kapitałowy”).

Pozostałe kapitały rezerwowe obejmują również kapitał przeznaczony na skup akcji własnych, który powstał w 2012 roku w celu sfinansowania nabywania przez Spółkę akcji własnych niezbędnych do obsługi Programu motywacyjnego, w ramach którego osoby pełniące funkcje kierownicze w Spółce i spółce zależnej Home Broker S.A. były uprawnione do nabycia od Spółki jej akcji własnych. Szczegóły programu opisane zostały w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku w notce X.21.3.

Dodatkowo, pozostałe kapitały rezerwowe obejmują kapitał z aktualizacji wyceny, na który odnosi się skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Przychody i koszty

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Koszty ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, jeżeli nastąpiło zmniejszenie przyszłych korzyści ekonomicznych związane ze zmniejszeniem stanu aktywów lub zwiększeniem stanu zobowiązań, których wielkość można wiarygodnie ustalić.

Koszty ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami a osiągnięciem odpowiadających im przychodów.

Przychody z tytułu pośrednictwa finansowego i związane z nimi koszty sprzedaży

Zgodnie z zapisami MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, Grupa ujmuje przychód w taki sposób, aby odzwierciedlić transakcję przeniesienia na klienta przyrzeczonych dóbr lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, które spółka oczekuje otrzymać w zamian za te dobra lub usługi. Aby zrealizować tę zasadę, Grupa podejmuje następujące kroki:

- 1: Identyfikacja umów z klientami.
- 2: Identyfikacja umownych zobowiązań do wykonania świadczeń.
- 3: Określenie ceny transakcji.
- 4: Alokacja ceny transakcji do umownych zobowiązań do realizacji świadczeń.
- 5: Ujęcie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej, która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia. W celu ustalenia ceny transakcyjnej jednostka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzonego dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Standard MSSF 15 nie wpłynął istotnie na dotychczas stosowany sposób rozpoznawania przychodów.

Grupa otrzymuje przychody z tytułu pośrednictwa finansowego w sprzedaży głównie następujących produktów finansowych:

- kredytów hipotecznych i produktów związanych z kredytami hipotecznymi;
- produktów inwestycyjno – ubezpieczeniowych.

Grupa ujawnia w księgach rachunkowych przychody z tytułu pośrednictwa finansowego w sprzedaży produktów finansowych oraz odpowiadające im koszty sprzedaży tych produktów na podstawie wystawionych faktur sprzedaży. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujmowane są przychody ze sprzedaży produktów finansowych w miesiącu uruchomienia wniosku klienta przez bank nabywcy i/lub innych instytucji finansowych oraz

koszty prowizji należne pracownikom sieci sprzedaży Grupy/doradcom zewnętrznym z tytułu sprzedaży produktów finansowych.

Do dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa stosowała wymogi MSR 18, gdzie wysokość przychodów ustalano w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej a przychód z tytułu pośrednictwa w sprzedaży danego produktu finansowego był uznawany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w przypadku spełnienia następujących warunków:

- uzyskanie korzyści ekonomicznych przez jednostkę jest prawdopodobne - w wyniku wywiązania się przez jednostkę z umowy pośrednictwa traktowanej jako umowa celu;
- stopień zaawansowania świadczonej usługi jest wiarygodnie mierzalny - jednostka traktuje świadczone usługi jako usługi, których wykonania następuje w określonym momencie czasu, przyjmując, iż momentem tym jest uruchomienie wniosku przez bank nabywcy i/lub inną instytucję finansową;
- kwotę przychodów można obliczyć w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu pośrednictwa w obrocie nieruchomości i związane z nimi koszty sprzedaży

Zgodnie z zapisami MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, jednostka ujmuje przychód w taki sposób, aby odzwierciedlić transakcję przeniesienia na klienta przyrzeczonych dóbr lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, które spółka oczekuje otrzymać w zamian za te dobra lub usługi. Aby zrealizować tę zasadę, jednostka podejmuje następujące kroki:

- 1: Identyfikacja umów z klientami.
- 2: Identyfikacja umownych zobowiązań do wykonania świadczeń.
- 3: Określenie ceny transakcji.
- 4: Alokacja ceny transakcji do umownych zobowiązań do realizacji świadczeń.
- 5: Ujęcie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej, która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia. W celu ustalenia ceny transakcyjnej jednostka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzonego dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Standard MSSF 15 nie wpłynął istotnie na dotychczas stosowany sposób rozpoznawania przychodów.

Grupa ujawnia w księgach rachunkowych przychody z tytułu pośrednictwa w obrocie nieruchomości oraz odpowiadające im koszty sprzedaży tych produktów na podstawie wystawionych faktur sprzedaży. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujmowane są przychody ze sprzedaży usług pośrednictwa w obrocie nieruchomości w miesiącu podpisania umowy przedwstępnej i końcowej oraz koszty prowizji należne doradcom zewnętrznym z tytułu sprzedaży.

Do 31 grudnia 2017 roku Grupa stosowała standardy MSR 18, gdzie wysokość przychodów ustalano w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej a przychód z tytułu pośrednictwa w sprzedaży usług pośrednictwa w obrocie nieruchomości był uznawany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w przypadku spełnienia następujących warunków:

- uzyskanie korzyści ekonomicznych przez jednostkę jest prawdopodobne - w wyniku wywiązania się przez jednostkę z umowy pośrednictwa traktowanej jako umowa celu;
- stopień zaawansowania świadczonej usługi jest wiarygodnie mierzalny;
- kwotę przychodów można obliczyć w wiarygodny sposób.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością Grupy.

Są to w szczególności:

- wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych,
- otrzymane i zapłacone odszkodowania kary i grzywny,
- wynik z tytułu utworzenia bądź rozwiązania rezerw i odpisów aktualizujących aktywa,
- koszty oraz refaktury tych kosztów na inne podmioty.

Przychody i koszty finansowe

Do przychodów finansowych Grupa zalicza przede wszystkim otrzymane i naliczone przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych oraz skutki wyceny aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W kosztach finansowych Grupa ujmuje głównie zapłacone i naliczone koszty z tytułu odsetek od zobowiązań oraz koszty opłat leasingowych, w części umożliwiającej uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania bądź skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Podatek dochodowy

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest tworzony metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora lub gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych,

jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy koniec okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota podatku od towarów i usług należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część zobowiązań.

Zysk netto na akcję

Podstawowy zysk netto na akcję dla każdego okresu sprawozdawczego jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Dla celów wyliczenia rozwodnionego zysku na akcję, wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej oraz średnią ważoną liczby występujących akcji koryguje się o wpływ wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

Udzielone zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceńodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSR 37. Gwarancje finansowe są ujmowane i rozpoznawane zgodnie z przepisami MSSF 9.

IX. SEGMENTY OPERACYJNE

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na trzy segmenty w oparciu o charakter sprzedawanych produktów. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Produkty inwestycyjne;
- Produkty kredytowe;
- Pośrednictwo w obrocie nieruchomości;

Produkty inwestycyjne

Szeroko rozumiana dystrybucja produktów inwestycyjnych obejmuje sprzedaż planów oszczędnościowych, depozytów, lokat strukturyzowanych, funduszy inwestycyjnych i produktów ubezpieczeniowych. Działalność w tym segmencie prowadziła jednostka dominująca oraz spółka Open Brokers S.A.

Produkty kredytowe

Usługi z zakresu dystrybucji produktów kredytowych obejmują sprzedaż kredytów hipotecznych, finansowych i konsumpcyjnych. Usługi te świadczone są zarówno nowym jak i dotychczasowym klientom, którzy za pośrednictwem Grupy zawarli w przeszłości umowy kredytowe. Działalność w tym segmencie prowadziła jednostka dominująca.

Pośrednictwo w obrocie nieruchomości

Grupa zajmuje się pośrednictwem w sprzedaży nieruchomości na rynku wtórnym i pierwotnym na obszarze całego kraju. Dodatkowo Grupa zajmuje się pośrednictwem w poszukiwaniu lokali. Działalność na rynku pośrednictwa prowadzona jest zarówno na rynku komercyjnym jak i detalicznym. Działalność w tym segmencie w ramach Grupy prowadzi spółka Home Broker S.A.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd jednostki dominującej monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności w segmentach produktów inwestycyjnych, kredytowych i pośrednictwa nieruchomości jest marża na

sprzedaży liczona jako różnica między przychodami i kosztami z tytułu pośrednictwa, na które składają się koszty prowizji doradców analizowane na bazie memoriałowej. W wyniku na powyższych segmentach operacyjnych uwzględnione są przychody i koszty związane bezpośrednio z pośrednictwem finansowym/ pośrednictwem w obrocie nieruchomości. Aktywa i zobowiązania Grupy, koszty działalności operacyjnej inne niż bezpośrednio związane ze sprzedażą koszty pośrednictwa finansowego/pośrednictwa w obrocie nieruchomości, pozostałe przychody i koszty operacyjne, koszty i przychody finansowe, oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów – w poniższych tabelach zostały zaprezentowane jako „Niezaalokowane”.

1.1.2018 - 31.12.2018	Produkty inwestycyjne	Produkty kredytowe	Pośrednictwo w obrocie nieruchomości	Nie-zaalokowane	Razem
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Przychody ze sprzedaży	34 170	286 905	54 292	155	375 522
Przychody ze sprzedaży	34 170	286 905	54 292	155	375 522
Koszty z tytułu pośrednictwa	(12 057)	(197 227)	(36 666)	-	(245 950)
Inne koszty działalności operacyjnej	-	-	-	(120 227)	(120 227)
Zysk brutto ze sprzedaży	22 113	89 678	17 626	(120 072)	9 345
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	4 583	4 583
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	(161 997)	(161 997)
Zysk z działalności operacyjnej	22 113	89 678	17 626	(277 486)	(148 068)
Przychody finansowe	-	-	-	102	102
Udział w zysku/(stracie) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	6 900	6 900
Koszty finansowe	-	-	-	(7 867)	(7 867)
Zysk brutto	22 113	89 678	17 626	(278 351)	(148 933)
Podatek dochodowy	-	-	-	10 369	10 369
Zysk netto za rok obrotowy	22 113	89 678	17 626	(267 982)	(138 564)
Aktywa segmentu na 31.12.2018	-	-	-	447 401	447 401
Zobowiązania segmentu na 31.12.2018	-	-	-	219 164	219 164
Inne informacje:					
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	-	-	184 535	184 535

1.1.2017 - 31.12.2017	Produkty inwestycyjne	Produkty kredytowe	Pośrednictwo w obrocie nieruchomości	Nie-zaalokowane	Razem
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Przychody ze sprzedaży	39 689	235 609	76 324	33	351 655
Przychody ze sprzedaży	39 689	235 609	76 324	33	351 655
Koszty z tytułu pośrednictwa	(13 996)	(158 689)	(50 314)	-	(222 999)
Inne koszty działalności operacyjnej	-	-	-	(123 366)	(123 366)
Zysk brutto ze sprzedaży	25 693	76 920	26 010	(123 333)	5 290
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	4 712	4 712
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	(38 333)	(38 333)
Zysk z działalności operacyjnej	25 693	76 920	26 010	(156 955)	(28 331)
Przychody finansowe	-	-	-	25 728	25 728
Udział w zysku/(stracie) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	17 663	17 663
Koszty finansowe	-	-	-	(8 664)	(8 664)
Zysk brutto	25 693	76 920	26 010	(122 227)	6 396
Podatek dochodowy	-	-	-	(24 568)	(24 568)
Zysk netto za rok obrotowy	25 693	76 920	26 010	(146 796)	(18 173)
Aktywa segmentu na 31.12.2017	-	-	-	620 569	620 569
Zobowiązania segmentu na 31.12.2017	-	-	-	251 364	251 364
Inne informacje:					
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	-	-	232 947	232 947

Przychody z transakcji z pojedynczymi klientami zewnętrznymi, które indywidualnie przekraczają w każdym z okresów 10% łącznych przychodów Grupy prezentują poniższe tabele:

1.1.2018 - 31.12.2018	Produkty inwestycyjne	Produkty kredytowe	Pośrednictwo w obrocie nieruchomości	Razem	Procentowy udział w sprzedaży
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	-	62 179	-	62 179	17%

1.1.2017 - 31.12.2017	Produkty inwestycyjne	Produkty kredytowe	Pośrednictwo w obrocie nieruchomości	Razem	Procentowy udział w sprzedaży
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	-	43 593	-	43 593	12%

Grupa Open Finance prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski i tu osiąga całość swoich przychodów.

Wszystkie aktywa posiadane przez Grupę zlokalizowane są w Polsce.

X. NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wartości prezentowane w notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyrażone są w tysiącach złotych (tys. zł).

1. Przychody

Przychody ze sprzedaży	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Produkty kredytowe	286 905	235 609
Produkty inwestycyjne, w tym:	34 170	39 689
Produkty oszczędnościowe	5 642	8 412
Produkty depozytowe	1 048	1 796
Jednorazowe produkty inwestycyjne	27 480	29 481
Pośrednictwo w obrocie nieruchomości, w tym:	54 292	76 324
Rynek pierwotny	29 220	50 068
Rynek wtórny	25 072	26 256
Pozostałe	155	33
Razem	375 522	351 655

2. Koszty działalności operacyjnej

Koszty działalności operacyjnej	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Świadczenia pracownicze, w tym:	54 805	53 776
- wynagrodzenia	45 530	44 425
- koszty ubezpieczeń społecznych	7 610	7 201
- pozostałe świadczenia	1 666	2 150
Zużycie materiałów i energii	7 719	7 740
Usługi obce, w tym:	280 599	260 642
- prowizje doradców zewnętrznych	245 729	222 894
- wynajem i dzierżawa	19 002	21 045
- marketing, reprezentacja i reklama	4 522	5 977
- usługi telekomunikacyjne i pocztowe	2 395	2 233
- koszty obsługi i napraw	2 377	2 625
- usługi IT	2 388	1 550
- usługi prawne	1 457	1 505
- usługi w indykacyjne	190	145
- ubezpieczenia	517	330
- usługi doradcze	230	218
- usługi ochrony	45	55
- inne	1 747	2 066
Podatki i opłaty	1 402	1 432
Amortyzacja	19 758	19 908
Pozostałe koszty	1 893	2 867
Razem	366 177	346 365

3. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Przychody uboczne	1 723	1 965
Spisane zobowiązania	1 703	-
Rozliczenia z tytułu kart Multisport	540	1 098
Otrzymane kary, odszkodowania i grzywny	157	52
Zysk ze sprzedaży aplikacji	135	174
Zysk ze zbycia inwestycji	90	266
Usługi administracyjne	89	92
Bonus za terminowe płatności PIT	15	14
Rozwiązanie rezerw	13	291
Rozwiązanie odpisu na należności	-	429
Rozwiązanie odpisu na środki trwałe	-	163
Wynik na okazijnym nabyciu środków trwałych	-	36
Wynik aktualizacji rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	-	4
Pozostałe przychody	118	128
Razem	4 583	4 712

Pozycja „Przychody uboczne” zawiera przychody z tytułu refaktury kosztów (między innymi: przesyłki kurierskie, usługi telekomunikacyjne, opłaty eksploatacyjne i czynszowe).

4. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Odpis z tytułu utraty wartości firmy Home Broker	91 047	19 707
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w Noble Funds TFI	62 417	-
Dotw orzenie rezerw na sprawy sądow e	1 644	5 136
Odpisy na kaucje i należności z tytułu dostaw i usług	1 541	1 319
Koszty związane z przychodami ubocznymi	1 476	1 498
Wyplacone kary, odszkodow ania i grzyw ny	961	1 966
Rozliczenia z tytułu kart Multisport	721	1 209
Rezerw a na koszty VAT	600	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do w artości godziw ej	425	-
Koszty zerw anych i w yplaconych polis ubezpieczeniow ych	361	378
Likw idacja niefinansow ych aktyw ów trw ałych	322	176
Koszty aktyw izacji sprzedaży	85	320
Amortyzacja czynszów w g staw ek nierynkow ych	27	83
Rezerw a na koszty związane z zerw aniami produktów	-	4 771
Odpisy na inne aktyw a	-	594
Spisane koszty emisji akcji	-	545
Oplaty licencyjne Sotheby's	-	438
Pozostałe koszty	370	194
Razem	161 997	38 333

Pozycja „Koszty związane z przychodami ubocznymi” zawiera refakturowane koszty (między innymi: przesyłki kurierskie, usługi telekomunikacyjne, opłaty eksploatacyjne i czynszowe).

5. Przychody finansowe

Przychody finansowe	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Przychody z tytułu odsetek bankow ych	46	104
Dodatnie różnice kursow e	35	-
Odsetki handlow e	11	77
Dyskonto kaucji długoterminow ych	7	19
Wycena opcji	-	17 984
Wycena udziałów w Noble Funds TFI S.A. na dzień połączenia	-	4 142
Rozliczenie dyskonta od odroczonej płatności za sprzedaż akcji Open Finance TFI S.A.	-	1 811
Odsetki od odroczonej płatności za akcje Open Finance TFI S.A.	-	823
Dyw idenda otrzymana z LC Corp S.A.	-	628
Wycena udziałów rezydualnych Open Brokers S.A.	-	140
Pozostałe przychody finansow e	3	-
Razem	102	25 728

W związku z podpisanymi w grudniu 2016 roku oraz w maju i czerwcu 2017 roku aneksami z umów inwestycyjnych dotyczącymi opcji na akcje spółki Noble Funds TFI S.A. (poprzednio Open Finance TFI S.A.) z akcjonariuszami mniejszościowymi Noble Funds TFI S.A. (poprzednio Open Finance TFI S.A.) oraz w wyniku spełnienia się warunku połączenia spółek Open Finance TFI S.A. oraz Noble Funds TFI S.A. z dniem 1 czerwca 2017 roku w ocenie Open Finance S.A. zaistniała możliwość wiarygodnej wyceny opcji na wykup akcji Noble Funds TFI do wartości godziwej. Grupa ujęła wycenę w sprawozdaniu finansowym za rok 2017 w kwocie 9.038 tys. zł, z czego, w związku z realizacją części opcji w 2018 i 2017 roku, Grupa ujęła wycenę do wartości godziwej tych opcji w wartości inwestycji w Noble Funds TFI S.A. w kwocie odpowiednio 3.577 tys. zł oraz 5.073 tys. zł natomiast niezrealizowana wycena opcji na 4.08% akcji na kwotę 388 tys. zł do realizacji w 2018 roku została zaprezentowana jako Instrumenty pochodne w

sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Poniższa tabela prezentuje przejście pomiędzy rozpoznaną wyceną opcji w rachunku zysków i strat a saldem bilansowym dotyczącym wyceny opcji.

Instrumenty pochodne	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Rozpoznanie przychodów finansowych z tytułu wyceny opcji	-	17 984
Przeksięgowanie wyceny opcji na akcje Open Brokers S.A. na inwestycję w Open Brokers w związku z realizacją opcji	-	(8 946)
Przeksięgowanie wyceny opcji na akcje Noble Funds TFI S.A. na wartość inwestycji w jednostkę Noble Funds TFI S.A. w związku z realizacją opcji	(3 577)	(5 073)
Saldo bilansowe wyceny opcji związane z niezrealizowanymi opcjami na akcje Noble Funds TFI S.A.	388	3 965

6. Koszty finansowe

Koszty finansowe	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Odsetki od obligacji	5 967	6 101
Odsetki od odroczonej płatności za akcje Noble Funds TFI S.A.	649	645
Koszty faktoringu	641	644
Odsetki od odroczonej płatności za akcje Open Brokers S.A.	221	-
Odsetki od zaliczki	158	152
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	74	78
Odsetki budżetowe	46	594
Ujemne różnice kursowe	34	102
Odsetki od zobowiązań	16	51
Strata ze sprzedaży akcji LC Corp S.A. oraz Idea Bank S.A.	-	220
Pozostałe koszty finansowe	61	77
Razem	7 867	8 664

7. Podatek dochodowy

7.1 Obciążenie podatkowe

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Ujęte w zysku		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>	1 529	1 921
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 529	1 541
Podatek od zysków kapitałowych	-	380
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>	(11 898)	22 647
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(11 898)	22 647
Obciążenie podatkowe wykazane w zysku	(10 369)	24 568
Sprawozdanie z innych całkowitych dochodów		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>	-	-
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>	-	-
Obciążenie podatkowe ujęte w innych całkowitych dochodach	-	-
Razem podstawowe składniki obciążenia podatkowego	(10 369)	24 568

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (w większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględnia także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia opodatkowania. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, a kwoty obciążeń podatkowych prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

7.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Efektywna stawka podatkowa	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(148 933)	6 396
Podatek dochodowy w wykazaniu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(10 369)	24 568
Efektywna stawka podatkowa	7,0%	384,1%
Podatek dochodowy według obowiązującej stawki 19%	(28 297)	1 215
Wpływ różnic trwałych na obciążenie podatkowe, w tym:	17 928	23 353
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	269	659
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:	1 671	1 864
- koszty związane z zerwaniami produktów	167	216
- odsetki od obligacji NKUP, koszty finansowania dłużnego (ponad limit)	726	691
- PFRON	172	141
- reprezentacja, reklama, ubezpieczenia samochodów	19	79
- kara UOKiK	318	-
- inne	269	737
Odpis aktualizujący wartość firmy Home Broker	17 299	3 744
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania (strata (zysk) jednostki stowarzyszonej Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A.)	20	(1 767)
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania (zysk jednostki stowarzyszonej Noble Funds TFI S.A.)	(1 331)	(1 087)
Spisanie aktywów od straty podatkowej	-	377
Korekta bieżącego podatku dochodowego za I półrocze 2017	-	627
Rozwiązanie aktywów z tytułu podatku odroczonego	-	19 438
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania (zysk jednostki stowarzyszonej Open Brokers S.A.)	-	(106)
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania (zysk jednostki stowarzyszonej Open Finance TFI S.A.)	-	(396)
Razem podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(10 369)	24 568

7.3 Odroczony podatek dochodowy

	Stan na dzień 1.01.2018	Zmiany w okresie		Stan na dzień 31.12.2018
		Odniesione na kapitał	Odniesione na wynik finansowy	
Rezerwa na podatek odroczony				
Środki trwałe i Wartości niematerialne (szybsza niż księgow a amortyzacja podatkow a)	10 788	-	(812)	9 976
Środki trwałe w leasingu finansow ym	268	-	-	268
Wycena nieruchomości inw estycyjnych	143	-	(80)	63
Inne	(246)	-	41	(205)
Wycena w wartości godziw ej udziałów rezydualnych Open Finance TFI S.A. na dzień sprzedaży pakietu kontrolnego oraz wycena podmiotu Noble Funds TFI S.A. po połączeniu z Open Finance TFI S.A.	21 552	-	(11 859)	9 693
Wycena w wartości godziw ej udziałów rezydualnych Open Brokers S.A. na dzień sprzedaży pakietu kontrolnego	1 719	-	-	1 719
Rozpoznanie znaków tow arow ych na moment rozliczenia nabycia Home Broker S.A.	10 260	-	-	10 260
Rezerwa na podatek odroczony	44 484	-	(12 710)	31 774
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Rozliczenia międzyokresow e (niezafakturow ane koszty)	11 971		(623)	11 348
Odpis aktualizujący nabyte bazy klientów	5 759	-	-	5 759
Zobow iązanie z tytułu leasingu finansow ego	85	-	173	258
Środki trwałe i Wartości niematerialne (w olniejsza niż księgow a amortyzacja podatkow a)	872	-	(103)	769
Należności z tytułu dostaw i usług (odpisy aktualizujące)	1 104	-	59	1 163
Naliczone, a niezapłacone odsetki (w tym od obligacji)	425	-	8	433
Straty podatkow e z lat ubiegłych	9 732	-	(269)	9 463
Strata podatkow a do rozliczenia	6 739	-	17	6 756
Aktyw o z tytułu podatku odroczonego utw orzone w wyniku transakcji ZCP	-	-	-	-
Wycena instrumentów kapitałow ych	-	564	-	564
Inne	2 821	-	(74)	2 747
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	39 508	564	(812)	39 260
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów				
	x	(564)	(11 898)	x
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	14 074	x	x	16 695
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	19 050	x	x	9 217

	Stan na dzień	Zmiany w okresie		Stan na dzień
	1.01.2017	Odniesione na kapitał	Odniesione na wynik finansowy	31.12.2017
Rezerwa na podatek odroczony				
Środki trwałe i Wartości niematerialne (szybsza niż księgową amortyzacja podatkowa)	10 468	-	320	10 788
Środki trwałe w leasingu finansowym	268	-	-	268
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	148	-	(5)	143
Inne	(73)	-	(173)	(246)
Wycena w wartości godziwej udziałów rezydualnych Open Finance TFI S.A. na dzień sprzedaży pakietu kontrolnego oraz wycena podmiotu Noble Funds TFI S.A. po połączeniu z Open Finance TFI S.A.	17 210	-	4 342	21 552
Wycena w wartości godziwej udziałów rezydualnych Open Brokers S.A. na dzień sprzedaży pakietu kontrolnego	1 719	-	-	1 719
Rozpoznanie znaków towarowych na moment rozliczenia nabycia Home Broker S.A.	10 260	-	-	10 260
Rezerwa na podatek odroczony	40 000	-	4 484	44 484
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Rozliczenia międzyokresowe (niezafakturowane koszty)	6 302	(919)	6 588	11 971
Odpis aktualizujący nabyte bazy klientów	5 759	-	-	5 759
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	335	-	(250)	85
Środki trwałe i Wartości niematerialne (w olniejsza niż księgową amortyzacja podatkowa)	1 239	-	(367)	872
Należności z tytułu dostaw i usług (odpisy aktualizujące)	1 095	-	9	1 104
Naliczone, a niezapłacone odsetki (w tym od obligacji)	419	-	6	425
Straty podatkowe z lat ubiegłych	13 185	-	(3 453)	9 732
Strata podatkowa do rozliczenia	6 653	-	86	6 739
Aktywo z tytułu podatku odroczonego utworzone w wyniku transakcji ZCP	20 015	627	(20 642)	-
Wycena instrumentów kapitałowych	-	-	-	-
Inne	2 961	-	(140)	2 821
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	57 963	(292)	(18 163)	39 508
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych				
	x	292	22 647	x
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	26 417	x	x	14 074
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	9 082	x	x	19 050

W roku 2013 jednostka dominująca poniosła stratę podatkową w wysokości 15.437 tys. zł, w roku 2014 – stratę podatkową w wysokości 15.163 tys. zł a w roku 2015 – stratę podatkową w wysokości 3.380 tys. zł. Zgodnie z art. 7, ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 roku, Nr 74, poz. 397 z późniejszymi zmianami) o wysokość straty poniesionej w roku podatkowym można obniżyć dochód w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym, że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty. W związku z tym na dzień 31 grudnia 2016 roku aktywo z tytułu podatku odroczonego dotyczące niewykorzystanej, możliwej do odliczenia od dochodu do opodatkowania straty podatkowej z roku 2013 wynosiło 2.933 tys. zł, z roku 2014 wynosiło 2.881 tys. zł a z roku 2015 wynosiło 642 tys. zł. W roku 2016 wykorzystano stratę podatkową z 2013 roku w kwocie 7.719 tys. zł (aktywo podatkowe w wysokości 1.467 tys. zł), z 2014 roku wykorzystano stratę w kwocie 7.581 tys. zł (aktywo podatkowe w wysokości 1.440 tys. zł) a z roku 2015 wykorzystano stratę w kwocie 1.690 tys. zł (aktywo podatkowe w wysokości 321 tys. zł). W roku 2017 wykorzystano stratę podatkową z 2013 roku w kwocie 7.718 tys. zł (aktywo podatkowe w wysokości 1.466 tys. zł), z 2014 roku wykorzystano stratę w kwocie 7.581 tys. zł (aktywo podatkowe w wysokości 1.440 tys. zł) a z roku 2015 wykorzystano stratę w kwocie 789 tys. zł (aktywo podatkowe w wysokości 150 tys. zł). W związku z tym na dzień 31 grudnia 2017 roku jednostka dominująca posiadała aktywo z tytułu podatku odroczonego dotyczące niewykorzystanej, możliwej do odliczenia od dochodu do opodatkowania straty podatkowej w wysokości 171 tys. zł.

W okresie 2007-2017 spółka zależna Home Broker S.A. poniosła straty podatkowe w łącznej wysokości 92.825

tys. zł. Zgodnie z Art. 7, ust 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 roku, Nr. 54 poz. 654 z późniejszymi zmianami) o wysokość straty podatkowej poniesionej w roku podatkowym można obniżyć dochód w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty. Do dnia 31 grudnia 2015 roku Home Broker S.A. rozliczył straty podatkowe w wysokości 4.507 tys. złotych. W 2014 roku spisano aktywo naliczone od straty w wysokości 334,4 tys. zł niepodlegające rozliczeniu w kolejnych latach. W 2016 roku spisano aktywo od naliczonych strat w wysokości 1.077,5 tys. zł niepodlegające rozliczeniu w kolejnych latach. W 2017 roku spisano aktywa od strat z 2013 roku na łączną kwotę 1.981 tys. zł. W 2018 roku spółka skorygowała straty podatkowe z lat ubiegłych in minus o kwotę 1.416 tys. zł. Od pozostałej wielkości straty do rozliczenia, w wysokości 83.509 tys. zł, spółka utworzyła aktywa podatkowe, które na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 15.867 tys. zł, spodziewając się całkowitej realizacji straty podatkowej w kolejnych latach.

Z dniem 1 grudnia 2017 roku Grupa utworzyła Podatkową Grupę Kapitałową wraz ze spółkami zależnymi Home Broker S.A. i Open Brokers S.A. Rozliczenie strat podatkowych w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej jest odroczone na czas jej trwania tj. na 3 lata.

8. Zysk/(Strata) na jedną akcję (zł na akcję)

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie skonsolidowanego zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie skonsolidowanego zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu, skorygowaną o średnią ważoną liczbę akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe (np. skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk/(Strata) na jedną akcję	Rok zakończony 31.12.2018	Rok zakończony 31.12.2017
Skonsolidowany zysk/(strata) przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej (w tys. zł)	(138 564)	(18 173)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys. sztuk)	74 357	64 357
Zysk/(Strata) przypadający na jedną akcję (w zł na akcję)	(1,86)	(0,28)

Rozwodniony zysk/(strata) przypadające na akcję	Rok zakończony 31.12.2018	Rok zakończony 31.12.2017
Skonsolidowany zysk/(strata) przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej (w tys. zł)	(138 564)	(18 173)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego (w tys. sztuk)	74 357	64 357
Rozwodniony zysk/(strata) przypadające na jedną akcję (w zł na akcję)	(1,86)	(0,28)

Uzgodnienie średniej ważonej liczby akcji	Rok zakończony	Rok zakończony
	31.12.2018	31.12.2017
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys. sztuk) do wyczenia zysku podstawowego	74 357	64 357
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyczenia zysku rozwnionego (w tys. sztuk)	74 357	64 357

W okresie między 31 grudnia 2018 roku a dniem sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

9. Rzeczowe aktywa trwałe

Zmiany środków trwałych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018	Inwestycje w obce środki trwałe tys. zł	Maszyny i urządzenia tys. zł	Środki transportu tys. zł	Pozostałe środki trwałe tys. zł	Środki trwałe w budowie tys. zł	Ogółem tys. zł
Wartość początkowa						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	15 927	22 379	1 706	9 202	30	49 244
Zwiększenia, w tym:	184	2 002	838	60	-	3 084
Nabycie	46	2 002	838	60	138	3 084
Transfer ze środków trwałych w budowie	138	-	-	-	(138)	-
Zmniejszenia, w tym:	(3 213)	(3 765)	(305)	(537)	-	(7 820)
Likwidacja	(3 213)	(3 759)	-	(537)	-	(7 509)
Sprzedaż	-	(6)	(305)	-	-	(311)
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	12 898	20 616	2 239	8 725	30	44 508
Umorzenie						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	(14 230)	(17 905)	(1 098)	(9 043)	-	(42 276)
Zwiększenia, w tym:	(866)	(2 031)	(314)	(185)	-	(3 396)
Amortyzacja okresu	(866)	(2 031)	(314)	(185)	-	(3 396)
Zmniejszenia, w tym:	3 002	3 679	305	505	-	7 491
Likwidacja	3 002	3 678	-	505	-	7 185
Sprzedaż	-	1	305	-	-	306
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	(12 094)	(16 257)	(1 107)	(8 723)	-	(38 181)
Odpisy aktualizujące						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	(152)	-	15	(22)	(159)
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	(152)	-	-	(22)	(159)
Wartość netto						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	1 697	4 322	608	174	8	6 809
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	804	4 207	1 132	2	8	6 168

Zmiany środków trwałych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Inwestycje w obce środki trwałe tys. zł	Maszyny i urządzenia tys. zł	Środki transportu tys. zł	Pozostałe środki trwałe tys. zł	Środki trwałe w budowie tys. zł	Ogółem tys. zł
Wartość początkowa						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	20 386	25 769	1 976	9 846	34	58 011
Zwiększenia, w tym:	637	2 169	381	184	(4)	3 367
Nabycie	36	2 042	354	173	624	3 229
Transfer ze środków trwałych w budowie	596	32	-	-	(628)	-
Nabycie Open Brokers S.A.	5	95	27	11	-	138
Zmniejszenia, w tym:	(5 096)	(5 559)	(651)	(837)	-	(12 143)
Likwidacja	(5 096)	(5 121)	(73)	(837)	-	(11 127)
Sprzedaż	-	(438)	(578)	-	-	(1 016)
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	15 927	22 379	1 706	9 202	30	49 244
Umorzenie						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	(18 049)	(21 232)	(1 504)	(9 577)	-	(50 362)
Zwiększenia, w tym:	(1 226)	(2 100)	(229)	(275)	-	(3 830)
Amortyzacja okresu	(1 226)	(2 100)	(229)	(275)	-	(3 830)
Zmniejszenia, w tym:	5 045	5 427	635	869	-	11 976
Likwidacja	5 045	5 014	73	818	-	10 950
Sprzedaż	-	413	562	-	-	975
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	(14 230)	(17 905)	(1 098)	(9 043)	-	(42 276)
Odpisy aktualizujące						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	-	(300)	-	-	(22)	(322)
Zmniejszenia	-	148	-	15	-	163
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	(152)	-	15	(22)	(159)
Wartość netto						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	2 337	4 237	472	269	12	7 327
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 697	4 322	608	174	8	6 809

Wartość bilansowa środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2018 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 600 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku 608 tys. zł.). Umowy leasingu zawarte z Idea Getin Leasing S.A. (dotyczące części środków transportu) są zabezpieczone weksłami *in blanco*.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa użytkowała środki trwałe o wartości brutto 32.670 tys. zł (33.563 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku), które były w pełni umorzone.

10. Leasing finansowy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przyszłe, minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31.12.2018		31.12.2017	
	Opłaty minimalne w tys.	Wartość bieżąca opłat w tys.	Opłaty minimalne w tys.	Wartość bieżąca opłat w tys.
Do 1 roku	713	629	654	599
Od 1 roku do 5 lat	873	846	786	741
Razem	1 586	1 475	1 440	1 340
Niezrealizowane koszty finansowe (-)	(111)		(100)	
Inwestycja leasingowa netto	1 475		1 340	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:		1 475		1 340
krótkoterminowe		629		599
długoterminowe		846		741

W okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku istotne warunkowe opłaty leasingowe ujęte jako koszt danego okresu sprawozdawczego nie wystąpiły.

11. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Wartość Firmy Home Broker	91 838	182 885
Wartość Firmy Open Brokers	21 271	21 271
Znak towarowy Home Broker	54 000	54 000
Bazy klientów	11 259	15 767
Inne wartości niematerialne	10 169	9 858
Zaliczki na wartości niematerialne	537	631
Razem	189 074	284 412

Istotnymi wartościami niematerialnymi z punktu widzenia Grupy są: znak towarowy „Home Broker” oraz wartość firmy rozpoznane na moment połączenia jednostek gospodarczych jak również nabywane bazy danych klientów.

Wartość firmy Home Broker

Jej wartość została wyliczona jako nadwyżka wartości godziwej zapłaty nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto, możliwych do zidentyfikowania przejmowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych Home Broker. Wartość godziwa zapłaty została wyznaczona z uwzględnieniem wartości godziwej płatności warunkowych. Szczegóły dotyczące wyliczenia wartości firmy zostały zaprezentowane w notce X.9 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku.

Powyższa wartość firmy jest testowana pod kątem utraty wartości. Grupa przeprowadziła test na utratę wartości w odniesieniu do rozpoznanej wartości firmy na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku.

W celu weryfikacji, czy wystąpiła utrata wartości wartości firmy zgodnie z MSR 36 porównywana jest wartość bilansowa inwestycji z jej wartością odzyskiwalną, czyli wyższą spośród wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Wartość odzyskiwalna ośrodka została ustalona na podstawie wartości użytkowej, dla ustalenia której sporządzono plan generowanych przepływów pieniężnych obejmujący okresy do 5 lat. W wycenie uwzględniono również wartość rezydualną ośrodka wypracowującego środki pieniężne w postaci przepływu realnie stałego na podstawie wyników osiągniętych w okresie prognozy. W celu wyliczenia wolnych przepływów operacyjnych przed opodatkowaniem, wynik operacyjny w poszczególnych latach objętych prognozą skorygowany został o istotne pozycje niepieniężne i planowane nakłady inwestycyjne. Kluczowe założenia w planach finansowych dotyczą m.in. poziomu przychodów, osiągniętych marż, kosztów administracyjnych, kosztów sprzedaży oraz poziomu nakładów inwestycyjnych.

Stopę dyskontową oparto o średnio ważony kosztu kapitału własnego Home Broker S.A., wyliczony z wykorzystaniem współczynnika beta dla spółek porównywalnych. Stopa dyskontowa została podwyższona ze względu na występującą niepewność co do utrzymania się obecnego poziomu stopy procentowej wolnej od ryzyka oraz w celu uwzględnienia ryzyka niespełnienia się prognoz finansowych spółki. Użyta do tego celu stopa dyskontowa wynosiła 9,32%.

Za wartość odzyskiwalną przyjęto wartość przepływów pieniężnych zdyskontowanych według powyższych założeń skorygowanych o wydatki inwestycyjne i zmianę kapitału niepracującego. W wyniku porównania tej wartości odzyskiwalnej z wartością bilansową ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2018 roku nastąpiła utrata wartości wartości firmy Home Broker w kwocie 91.047 tys. zł oraz a na dzień 31 grudnia 2017 roku nastąpiła utrata wartości wartości firmy Home Broker w kwocie 19.707 tys. zł.

Wartość firmy Open Brokers

Jej wartość została wyliczona jako nadwyżka wartości godziwej spółki Open Brokers nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania przejmowanych aktywów, zobowiązań i

zobowiązań warunkowych Open Brokers. Szczegóły dotyczące powstania wartości firmy zostały opisane szerzej w nocie 7. Połączenia jednostek. Grupa przeprowadziła na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku test na utratę wartości wartości firmy Open Brokers. Przeprowadzone testy nie wykazały utraty wartości wartości firmy Open Brokers.

Znaki towarowe

Znak towarowy „Home Broker” został wyceniony w wartości godziwej 54.000 tys. złotych. Podstawą wyceny znaków towarowych był raport przygotowany przez niezależną firmę.

Zgodnie z MSR 38 na koniec okresu sprawozdawczego jednostka ocenia czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest nieokreślony czy określony. Zarząd jednostki dominującej uznał, iż z analizy wszystkich istotnych czynników wynika, że nie istnieje żadne dające się przewidzieć ograniczenie czasu, w którym można spodziewać się, że składnik aktywów przestanie generować wpływy pieniężne netto. Zarząd Open Finance uważa, iż brak zdefiniowania okresu użytkowania znaków towarowych, biorąc pod uwagę wszystkie związane z tym konsekwencje (przeprowadzenie przynajmniej raz w roku testu na utratę wartości znaku towarowego, w celu zidentyfikowania utraty wartości) prowadzi do lepszego zrozumienia przez użytkowników skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz wierniej odzwierciedla sytuację finansową Grupy. Powyższa decyzja została podjęta biorąc pod uwagę następujące czynniki:

- Nie istnieją żadne prawne ograniczenia, które wpływałyby na okres użytkowania znaków towarowych;
- Brak jest ograniczeń regulacyjnych, ekonomicznych lub innych przewidywanych działań konkurentów i potencjalnych konkurentów, które mogłyby wpłynąć na ograniczenie okresu użytkowania znaków towarowych;
- Okres użytkowania znaków towarowych nie jest podatny na technologiczną, techniczną bądź handlową utratę przydatności;
- Okres użytkowania znaków towarowych nie jest zależny od okresu użytkowania innych aktywów.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego zarząd jednostki dominującej ustala, czy powyższe czynniki są wciąż aktualne i czy podtrzymuje podjętą decyzję.

Grupa przeprowadziła test na utratę wartości znaku towarowego na dzień 31 grudnia 2018 oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku. Test został przeprowadzony według tego samego modelu jak test przeprowadzony na utratę wartości firmy. Wyniki przeprowadzonych testów nie wykazały utraty wartości znaku towarowego.

Bazy danych klientów

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Grupa skapitalizowała koszty nabywanych baz danych klientów w kwocie 8.634 tys. zł (13.573 tys. zł złotych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku).

Dla pozostałej do amortyzowania wartości nabytych baz klientów, przeprowadzony został test na utratę wartości na dzień 31 grudnia 2018 roku polegający na porównaniu wartości bilansowej nabytej bazy z jej wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna bazy została oszacowana w oparciu o oczekiwany poziom przyszłych przepływów pieniężnych przypisanych do tego składnika aktywów na podstawie historycznych i prognozowanych przychodów ze sprzedaży usług do klientów, których dane zostały zakupione w nabywanych bazach. Oczekiwane przyszłe przepływy zostały zdyskontowane średnim ważonym kosztem kapitału w wysokości 9.34%. Test przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wykazał utraty wartości nabywanych baz danych. Przeprowadzony na 31 grudnia 2017 roku test oparty na wyżej opisanych założeniach nie wykazał utraty wartości baz danych. Wartość netto baz na 31 grudnia 2018 roku wyniosła 11.259 tys. zł.

Wartości niematerialne w pełni umorzone

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa użytkowała wartości niematerialne o wartości brutto 79.994 tys. złotych (49.810 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2017 roku), które były w pełni umorzone.

Zmiany wartości niematerialnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018	Znak towarowy tys. zł	Wartość firmy tys. zł	Bazy klientów tys. zł	Inne wartości niematerialne tys. zł	Zaliczki na wartości niematerialne tys. zł	Ogółem tys. zł
Wartość początkowa						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	54 000	223 863	194 786	29 430	631	502 710
Zwiększenia, w tym:	-	-	8 634	3 531	(94)	12 071
Nabycie	-	-	8 634	1 266	2 171	12 071
Transfer z zaliczek na wartości niematerialne	-	-	-	2 265	(2 265)	-
Zmniejszenia, w tym:	-	-	-	(14)	-	(14)
Likwidacja i sprzedaż	-	-	-	(14)	-	(14)
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	54 000	223 863	203 420	32 947	537	514 767
Umorzenie						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	-	(148 710)	(19 572)	-	(168 282)
Zwiększenia, w tym:	-	-	(13 142)	(3 220)	-	(16 362)
Amortyzacja okresu	-	-	(13 142)	(3 220)	-	(16 362)
Zmniejszenia, w tym:	-	-	-	14	-	14
Likwidacja i sprzedaż	-	-	-	14	-	14
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	-	(161 852)	(22 778)	-	(184 630)
Odpisy aktualizujące						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	(19 707)	(30 309)	-	-	(50 016)
Zwiększenia	-	(91 047)	-	-	-	(91 047)
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	(110 754)	(30 309)	-	-	(141 063)
Wartość netto						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 roku	54 000	204 156	15 767	9 927	631	284 412
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku	54 000	113 109	11 259	10 169	537	189 074

Zmiany wartości niematerialnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Znak towarowy tys. zł	Wartość firmy tys. zł	Bazy klientów tys. zł	Inne wartości niematerialne tys. zł	Zaliczki na wartości niematerialne tys. zł	Ogółem tys. zł
Wartość początkowa						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	54 000	202 592	181 213	25 036	719	463 560
Zwiększenia, w tym:	-	21 271	13 573	4 394	(88)	39 150
Nabycie	-	21 271	13 573	1 894	1 597	38 335
Transfer z zaliczek na wartości niematerialne	-	-	-	1 685	(1 685)	-
Nabycie Open Brokers S.A.	-	-	-	815	-	815
Zmniejszenia, w tym:	-	-	-	-	-	-
Likwidacja i sprzedaż	-	-	-	-	-	-
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	54 000	223 863	194 786	29 430	631	502 710
Umorzenie						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	-	-	(135 489)	(16 449)	-	(151 938)
Zwiększenia, w tym:	-	-	(13 221)	(3 123)	-	(16 344)
Amortyzacja okresu	-	-	(13 221)	(2 857)	-	(16 078)
Nabycie Open Brokers S.A.	-	-	-	(266)	-	-
Zmniejszenia, w tym:	-	-	-	-	-	-
Likwidacja i sprzedaż	-	-	-	-	-	-
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	-	(148 710)	(19 572)	-	(168 282)
Odpisy aktualizujące						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	-	-	(30 309)	-	-	(30 309)
Zwiększenia	-	(19 707)	-	-	-	(19 707)
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	(19 707)	(30 309)	-	-	(50 016)
Wartość netto						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2017 roku	54 000	202 592	15 415	8 587	719	281 313
Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017 roku	54 000	204 156	15 767	9 858	631	284 412

12. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycja w Open Life TUŻ S.A.

Wartość inwestycji w jednostkę Open Life TUŻ S.A. na 31 grudnia 2018 roku wynosi 94.209 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku 94.315 tys. zł) i stanowi cenę zakupu powiększoną o dopłaty do kapitału oraz udział w zysku/(stracie) jednostki stowarzyszonej. Cena zakupu została oszacowana jako równowartość 49% wartości aktywów netto Open Life TUŻ S.A. na dzień 30 czerwca 2011 roku powiększoną o premię w wysokości 245 tys. zł. W okresie od nabycia akcji spółki do 31 grudnia 2018 roku Grupa rozpoznała 62.563 tys. zł jako udział w zysku/(stracie) netto Open Life TUŻ S.A.

Inwestycja w Noble Funds TFI S.A.

Inwestycja w akcje spółki Noble Funds TFI S.A. powstała w rezultacie następujących zdarzeń: nabycia 9,99% akcji Noble Funds TFI S.A. w 2016 roku, połączenia spółek Noble Funds TFI S.A. z Open Finance TFI S.A. w wyniku czego udział Open Finance S.A. w połączonym podmiocie wyniósł 28,13% a następnie wykupów akcji od akcjonariuszy mniejszościowych w latach 2017-2018 oraz podwyższenia kapitału w 2018 roku. Szczegóły zdarzeń zostały opisane szczegółowo w sprawozdaniach za lata 2016-2017 oraz w nocie V do niniejszego sprawozdania finansowego. Grupa posiada istotny wpływ na spółkę ze względu na zasiadanie Prezes Open Finance S.A. w Radzie Nadzorczej Noble Funds TFI S.A. jak również ze względu na znaczące udziały posiadane w tej spółce. W odniesieniu do istotnych ograniczeń związanych z możliwością wypłaty dywidendy przez Noble Funds TFI S.A., zgodnie z pismem wydany przez KNF a dotyczącym oceny BION, spółka ta nie może wypłacić dywidendy za 2018 rok. Wobec Noble Funds TFI S.A. toczy się postępowanie administracyjne w KNF, którego rezultat na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego nie jest znany.

Wartość inwestycji w Noble Funds TFI S.A. została przetestowana pod kątem utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 roku w oparciu o wartość odzyskiwalną, która została ustalona na podstawie wartości użytkowej. Wartość użytkowa została ustalona metodą porównawczą. Dla ustalenia wartości odzyskiwalnej metodą porównawczą, bazowano na porównaniu do obserwowalnych na polskim rynku kapitałowym współczynników P/E. Stopę dyskontową ustalono stosując model CAPM, gdzie poziom stopy wolnej od ryzyka oparto na rentowności do wykupu 10-letnich obligacji skarbowych, natomiast premia za ryzyko i współczynnik beta ustalono na podstawie danych dotyczących porównywalnych spółek. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku test wykazał utratę wartości inwestycji w Noble Funds TFI S.A. na poziomie 62.417 tys. zł. Test przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wykazał utraty wartości powyższej inwestycji.

Wycena inwestycji w Noble Funds TFI S.A. na 31 grudnia 2018 roku wynosi 90.326 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku 138.632 tys. zł).

Zmiany w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych	2018 tys. zł	2017 tys. zł
Wartość inwestycji na 1 stycznia	232 947	209 089
Udział w zysku Noble Funds TFI S.A.	7 006	5 723
Dywidenda wypłacone z Noble Funds TFI S.A.	(6 132)	(1 111)
Udział w zysku Open Life TUŻ S.A.	(106)	9 299
Nabycie akcji Noble Funds TFI S.A. w związku z realizacją opcji	13 237	22 105
Utrata w wartości inwestycji w Noble Funds TFI S.A.	(62 417)	-
Udział w zysku Open Finance TFI S.A. (do dnia 1 czerwca 2017 roku)	-	2 083
Wypłata dywidendy z Open Finance TFI S.A.	-	(6 521)
Wysięgnięcie w wartości inwestycji w Open Finance TFI S.A. na dzień 1 czerwca 2017 roku	-	(86 139)
Wycena udziałów w połączonym Noble Funds TFI S.A. na dzień 1 czerwca 2017 roku	-	90 280
Udział w zysku Open Brokers S.A.	-	558
Wycena udziałów rezydualnych w Open Brokers S.A. na moment odkupu 51% akcji	-	140
Wysięgnięcie w wartości inwestycji w Open Brokers S.A.	-	(12 559)
Wartość inwestycji na 31 grudnia	184 535	232 947

Wartość inwestycji Open Finance S.A. w jednostkach stowarzyszonych (tj. koszt nabycia skorygowany o udział w zmianie aktywów netto) prezentuje poniższa tabela:

Nazwa jednostki	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Noble Funds TFI S.A.	90 326	138 632
Open Life TUŻ S.A.	94 209	94 315
Suma	184 535	232 947

Podstawowe informacje na temat spółek według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentuje poniższa tabela (dane zostały zaprezentowane po korektach końcowych do doprowadzenia do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę):

Na dzień:	Wartość aktywów tys. zł	Wartość zobowiązań tys. zł	Za okres:	Wartość przychodów tys. zł	Zysk netto tys. zł	% posiadanych akcji
Open Life TUŻ S.A.						
31.12.2018	6 937 313	6 746 035	1.01.2018-31.12.2018	149 062	(217)	49%
31.12.2017	8 291 190	8 099 695	1.01.2017-31.12.2017	228 509	18 978	49%
Noble Funds TFI S.A.						
31.12.2018	85 259	37 236	1.01.2018-31.12.2018	129 828	20 386	35,86%
31.12.2017	75 966	35 160	1.01.2017-31.12.2017	165 526	23 338	33,70%

13. Nieruchomości inwestycyjne

Zmiana stanu wartości nieruchomości inwestycyjnych	1.01.2018- 31.12.2018 tys. PLN	1.01.2017- 31.12.2017 tys. PLN
Wartość brutto		
Bilans otwarcia na początek okresu	5 663	6 075
Zmniejszenia stanu	(425)	(412)
Zbycie nieruchomości	-	(412)
Odpis aktualizujący	(425)	-
Bilans zamknięcia na koniec okresu	5 238	5 663

Wycena nieruchomości inwestycyjnych wynika z ekspertyzy wydanej przez niezależnego rzeczoznawcę, posiadającego uznawane kwalifikacje zawodowe, który ostatnio przeprowadzał wyceny nieruchomości inwestycyjnych w podobnych lokalizacjach i zaliczanych do tej samej kategorii. Operaty szacunkowe nieruchomości

są w posiadaniu spółki zależnej Home Broker S.A. Odpis aktualizujący w 2018 roku dotyczył aktualizacji wyceny w związku ze zdarzeniem opisanym w nocy XVIII.

14. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Należności z tytułu dostaw i usług:		
- jednostki powiązane	4 681	10 541
- jednostki pozostałe	32 479	33 444
Należności ogółem (brutto)	37 160	43 985
Odpis aktualizujący należności	(4 708)	(4 498)
Należności ogółem (netto)	32 452	39 487

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 14-dniowy termin płatności.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

Odpisy	1.01.2018 - 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017 - 31.12.2017 tys. zł
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	4 498	4 452
Zwiększenie	512	1 234
Wykorzystanie	(302)	(731)
Rozwiązanie odpisu	-	(457)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	4 708	4 498

Wszystkie powyższe odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług zostały utworzone na podstawie indywidualnej analizy poszczególnych sald należności. Do przesłanek utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług Grupa zalicza:

- Niewywiązywanie się kontrahenta z płatności należności w ustalonym terminie;
- Wystąpienie znaczących trudności finansowych dłużnika;
- Zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji dłużnika;
- Toczące się wobec dłużnika postępowanie upadłościowe;

W przypadku należności uznanych przez Grupę za nieściągalne, Grupa nie dysponowała ustanowionymi na jej rzecz zabezpieczeniami, które spowodowałyby poprawę warunków kredytowania.

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług:

Wiekowanie należności (w tys. zł)	Nieprzeter- minowane	Przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości					Przeter- minowane z utratą wartości	Razem, wartość brutto
		<30 dni	30 - 60 dni	60 - 90 dni	90 - 180 dni	>180 dni		
31 grudnia 2018	27 864	2 199	691	304	524	869	4 708	37 160
- w tym powiązane	2 598	532	189	17	173	826	346	4 681
31 grudnia 2017	29 735	4 789	1 680	1 076	1 128	1 079	4 498	43 985
- w tym powiązane	8 657	360	506	33	72	666	246	10 541

Przeterminowane, lecz w ocenie zarządu jednostki dominującej ściągalne należności z tytułu dostaw i usług pochodzą od podmiotów, z którymi Grupa regularnie współpracuje oraz na bieżąco monitoruje sytuację finansową tych podmiotów. W związku z powyższym w ocenie Grupy w tych przypadkach zarówno na 31 grudnia 2018 roku jak i na 31 grudnia 2017 roku nie zaistniały przesłanki utraty wartości należności pomimo przeterminowania sald.

15. Pozostałe należności

Pozostałe należności krótko- i długoterminowe	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Kaucje - w wartość niezdyskontowana	4 103	4 127
Dyskonto kaucji	(88)	(95)
Pozostałe należności (ogółem)	4 015	4 032
- część krótkoterminowa	2 497	2 574
- część długoterminowa	1 517	1 458

Na saldo pozostałych należności składają się wpłacone kaucje za wynajmowane lokale. Stanowią one zabezpieczenie przyszłych zobowiązań. Kaucje te wpłacone zostały na czas trwania umów najmu, których dotyczą, nie są oprocentowane. Grupa na bieżąco monitoruje jakość kredytową powyższych należności, nie występują przypadki trudności z odzyskaniem kaucji.

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Kasa i rachunki bieżące	2 502	9 964
Lokaty krótkoterminowe	2 688	13 721
Razem	5 190	23 685

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiadała kredytów w rachunku bieżącym.

17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały rezerwowe

17.1 Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy	31.12.2018 (badane)		31.12.2017 (badane)	
	tys. zł	sztuki	tys. zł	sztuki
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 grosz każda	150	15 000 000	150	15 000 000
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 grosz każda	350	35 000 000	350	35 000 000
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 grosz każda	42	4 250 000	42	4 250 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 grosz każda	1	106 663	1	106 663
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 grosz każda	42	4 203 973	42	4 203 973
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 grosz każda	158	15 796 027	158	15 796 027
Razem	743	74 356 663	743	74 356 663

W 2017 roku doszło do wtórnej emisji akcji serii E oraz F w drodze subskrypcji prywatnej i publicznej, co zostało szerzej opisane w sprawozdaniu finansowym za rok 2017.

Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji po zarejestrowaniu zmiany wysokości kapitału zakładowego wynosi 74.356.663.

17.2 Akcjonariusze jednostki dominującej

Akcjonariusze posiadający więcej niż 5% głosów na WZA na dzień 31.12.2018 r.	Liczba posiadanych akcji (sztuki)	Liczba posiadanych głosów	% głosów na WZA
dr Leszek Czarnecki oraz spółki od niego zależne:			
<i>Getin Noble Bank S.A.</i>	31 905 600	31 905 600	42,91%
<i>Idea Money S.A.</i>	13 175 847	13 175 847	17,72%
<i>LC Corp B.V.</i>	2 149 501	2 149 501	2,89%
AVIVA OFE	4 800 000	4 800 000	6,46%

Akcjonariusze posiadający więcej niż 5% głosów na WZA na dzień 31.12.2017 r.	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów	% głosów na WZA
dr Leszek Czarnecki oraz spółki od niego zależne:			
<i>Getin Noble Bank S.A.</i>	31 905 600	31 905 600	42,91%
<i>Idea Money S.A.</i>	13 175 847	13 175 847	17,72%
<i>LC Corp B.V.</i>	2 149 501	2 149 501	2,89%
METLIFE OFE	4 300 669	4 300 669	5,78%
AVIVA OFE	4 800 000	4 800 000	6,46%

17.3 Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe obejmują kapitał zapasowy, kapitał rezerwowý przeznaczony na skup akcji własnych oraz składnik kapitałowy świadczeń w formie akcji.

Kapitał zapasowy powstał przy założeniu Spółki, w wyniku objęcia akcji powyżej ich wartości nominalnej (3.500 tys. zł), w wyniku sprzedaży akcji serii C powyżej ich wartości nominalnej (75.641 tys. zł) oraz w wyniku sprzedaży akcji serii E i F powyżej ich wartości nominalnej (22.763 tys. zł). Pozostała część kapitału zapasowego pochodzi z przeniesienia zysków wypracowanych przez jednostkę dominującą w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Kapitał rezerwowý przeznaczony na skup akcji własnych powstał w 2012 roku w celu sfinansowania nabywania przez Spółkę akcji własnych niezbędnych do obsługi Programu motywacyjnego, w ramach którego osoby pełniące funkcje kierownicze w Spółce i spółce zależnej Home Broker S.A. były uprawnione do nabycia od Spółki jej akcji własnych. Zdarzenie zostało opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2013.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa wyceniła posiadane udziały w Idea Bank S.A. w związku z istotnym spadkiem ceny rynkowej. Stratę netto w kwocie 2.404 tys. zł ujęto poprzez inne całkowite dochody w kapitale z aktualizacji wyceny.

Składnik kapitałowy świadczeń w formie akcji pochodzi z wyceny programu motywacyjnego funkcjonującego w Open Finance, szerzej opisanego w nocie X.33 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku.

18. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31.12.2018		31.12.2017	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
	w tys.	w tys.	w tys.	w tys.
Do 1 roku	713	629	654	599
Od 1 roku do 5 lat	873	846	786	741
Razem	1 586	1 475	1 440	1 340
Niezrealizowane koszty finansowe (-)	(111)		(100)	
Inwestycja leasingowa netto	1 475		1 340	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:		1 475		1 340
krótkoterminowe		629		599
długoterminowe		846		741

Grupa jest stroną umów leasingu, kwalifikowanego w księgach rachunkowych jako leasing finansowy. Przedmiotem leasingu są samochody osobowe. Podstawowe warunki umów:

rok 2018

Umowa zawarta z:	Idea Getin Leasing S.A.	IBM S.A.	Mleasing S.A.	Getin Fleet S.A.	Idea Fleet S.A.
Ilość umów	14	3	1	2	1
Czas trwania umowy	36, 48 lub 60 miesięcy	24 lub 48 miesięcy	48 miesięcy	4 lata	4 lata
Opłata wstępna	1%, 5% lub 10% w wartości brutto przedmiotu umowy	n.d.	10% w wartości brutto przedmiotu umowy	1% w wartości początkowej	n.d.
Wartość w ykupu	1% w wartości brutto przedmiotu umowy	1% w wartości finansowania / 1 zł	1% w wartości brutto przedmiotu umowy	1% w wartości początkowej	1% w wartości początkowej
Podstawa obliczenia wynagrodzenia z tytułu umowy	WIBOR 3M, lub WIBOR 1M	n.d.	WIBOR 1M	WIBOR 1M	WIBOR 1M

rok 2017

Umowa zawarta z:	Getin Leasing S.A.	IBM S.A.	Mleasing S.A.	Getin Fleet S.A.	Idea Leasing S.A.
Ilość umów	7	4	1	4	3
Czas trwania umowy	36 lub 60 miesięcy	36 lub 48 miesięcy	48 miesięcy	5 lat	5 lat
Opłata wstępna	1% w wartości brutto przedmiotu umowy	n.d.	10% w wartości brutto przedmiotu umowy	1% w wartości początkowej	1% w wartości początkowej
Wartość w ykupu	1% w wartości brutto przedmiotu umowy	1% w wartości finansowania / 1 zł	1% w wartości brutto przedmiotu umowy	1% w wartości początkowej	1% w wartości początkowej
Podstawa obliczenia wynagrodzenia z tytułu umowy	WIBOR 3M	n.d.	WIBOR 1M	WIBOR 1M	zmienna stopa procentowa, w wysokości stopy podstawowej 4,929%

W okresach objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły przypadki niewywiązywania się z płatności lub naruszenia warunków umów zarówno kredytowych jak i umów dotyczących leasingu finansowego.

19. Leasing operacyjny

Leasing operacyjny w Grupie obejmuje wynajem lokali, w których mieszczą się oddziały Open Finance, Home Broker, Open Brokers oraz biura spółek wchodzących w skład Grupy. Zgodnie z zawartymi umowami przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy pozostaje w użytkowaniu Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Grupa obowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego o pozostałym do końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Do 1 roku	9 491	11 074
Od 1 roku do 5 lat	5 276	10 041
Pow. yżej 5 lat	-	-
Razem	14 766	21 115

Zaprezentowane w powyższej tabeli zobowiązania zostały wyliczone z uwzględnieniem terminów wypowiedzenia poszczególnych umów najmu. W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony z ustalonym terminem wypowiedzenia zobowiązania zostały policzone za okres wypowiedzenia. Zobowiązanie wykazywane jest w kwocie netto. Zarówno w 2018 jak i w roku 2017 roku nie wystąpiły istotne warunkowe opłaty leasingowe oraz nie wystąpiły nieodwołalne umowy subleasingowe. Nie występują pojedyncze istotne umowy leasingu operacyjnego.

20. Wyemitowane obligacje

Wyemitowane obligacje	Efektywna stopa procentowa %	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji:	6,8%(*), 5,2-8% (**)	112 416	118 976
w tym:			
- część krótkoterminowa		110 533	11 991
- część długoterminowa		1 883	106 984

(*) dotyczy obligacji wyemitowanych przez Home Broker S.A.

(**) dotyczy obligacji wyemitowanych przez Open Finance S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania z tytułu emisji obligacji składają się z:

a) wyemitowanych w dniu 27 lipca 2015 roku przez Open Finance 32.000 sztuk obligacji na okaziciela serii G spółki Open Finance S.A. o wartości nominalnej 1.000 złotych każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 32.000 tys. zł. Obligacje serii G są oprocentowane na poziomie WIBOR 3M plus marża 3,00 p.p. Odsetki będą wypłacane w następujące dni: 27 października 2015 r., 27 stycznia 2016 r., 27 kwietnia 2016 r., 27 lipca 2016 r., 27 października 2016 r., 27 stycznia 2017 r., 27 kwietnia 2017 r., 27 lipca 2017 r., 27 października 2017 r., 29 stycznia 2018 r., 27 kwietnia 2018 r., 27 lipca 2018 r., 29 października 2018 r., 28 stycznia 2019 r., 29 kwietnia 2019 r., 29 lipca 2019 r. Obligacje serii G są zabezpieczone. Zabezpieczeniem wierzytelności z Obligacji serii G jest zastaw zwykły (cywilny) w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego na 1.030.259 sztukach akcji imiennych serii A spółki Open Finance Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Celem emisji Obligacji serii G była spłata wartości nominalnej wykupionych przez Emitenta w dniu 27 lipca 2015 r. obligacji serii A. Dniem wykupu Obligacji serii G jest dzień 29 lipca 2019 r. W wyniku emisji Obligacji serii F oraz Obligacji serii G Open Finance S.A. dokonał w dniu 27 lipca 2015 r. całkowitej spłaty obligacji serii A;

b) wyemitowanych w dniu 15 marca 2013 roku przez Open Finance S.A. 45.000 sztuk obligacji na okaziciela serii B o wartości nominalnej 1.000 złotych każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 45.000 tys. złotych. Odsetki płatne są w okresach rocznych. Obligacje miały zostać wykupione w dniu 16 marca 2015 roku, a kwota wykupu wypłacona łącznie z odsetkami za drugi okres odsetkowy. Oprocentowanie obligacji ustalone zostało na poziomie WIBOR 1Y +3,5%. Obligacje nie były zabezpieczone i Open Finance nie określił celu ich emisji. Dnia 16 marca 2015 roku nastąpiło przesunięcie terminu wykupu obligacji serii B wyemitowanych przez Open Finance S.A. Powyższe obligacje miały zostać wykupione w dniu 18 marca 2019 roku. W dniu 18 marca 2019 roku nastąpiło rolowanie powyższych obligacji – szerzej opisane w zdarzeniach po dacie bilansowej (nota XVIII).

c) wyemitowanych w dniu 30 października 2015 roku przez Open Finance S.A. 7.000 sztuk obligacji serii H na okaziciela o wartości nominalnej 1.000 złotych każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 7.000 tys. złotych. Odsetki płatne są w okresach kwartalnych począwszy od 29 stycznia 2016 roku. Obligacje zostaną wykupione w dniu 30 października 2020 roku. Oprocentowanie obligacji ustalone zostało na poziomie WIBOR 3M plus marża 3 pp. We wszystkich dniach płatności odsetek począwszy od siódmego dnia płatności odsetek (tj. w dniu 31 lipca 2017 roku), Open Finance S.A. będzie zobowiązany do bezwarunkowego wykupu części obligacji w kwocie 500 tys. zł. Obligacje są zabezpieczone zastawem zwykłym do kwoty 8.750 tys. zł na 231.176 sztukach akcji serii A zwykłych imiennych spółki Open Finance TFI S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda. Celem emisji obligacji serii H była spłata wartości nominalnej wykupionych przez Open Finance w dniu 30 października 2015 roku obligacji serii E. Obligacje objął w całości Getin Noble Bank S.A.;

d) wyemitowanych w dniu 11 lutego 2016 roku Open Finance 28.000 sztuk obligacji na okaziciela serii I spółki Open Finance S.A. o wartości nominalnej 1.000 złotych każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 28.000 tys. zł. Obligacje serii I są oprocentowane. Wysokość oprocentowania obligacji serii I jest zmienna i jest równa stopie bazowej WIBOR 3M powiększonej o marżę w wysokości 3,30 p.p. w skali roku. Odsetki będą wypłacane w następujące dni: 11 maja 2016 r., 11 sierpnia 2016 r., 11 listopada 2016 r., 13 lutego 2017 r., 11 maja 2017 r., 11 sierpnia 2017 r., 13 listopada 2017 r., 12 lutego 2018 r., 11 maja 2018 r., 13 sierpnia 2018 r., 12 listopada 2018 r., 11 lutego 2019 r. Dniem wykupu Obligacji serii I jest dzień 11 lutego 2019 r. Obligacje serii I są zabezpieczone zastawem zwykłym w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego na 901.477 sztukach akcji imiennych serii A spółki Open Finance Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Celem emisji Obligacji serii I jest spłata obligacji serii D wyemitowanych przez Home Broker S.A., których emitentem stał się Open Finance S.A. w wyniku dokonania połączenia w trybie art. 492 par.1 pkt 1 ksh, tj. przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej tj. HB Finanse sp. z o.o. na spółkę przejmującą, tj. na Open Finance. Zgodnie z art. 494 § 1 ksh Emitent wstąpił z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. W dniu 11 lutego 2016 roku Open Finance dokonał przydziału obligacji serii I, a zatem emisja obligacji serii I doszła do skutku. Jednocześnie, w wyniku emisji obligacji serii I Open Finance dokonał w dniu 11 lutego 2016 roku całkowitej spłaty obligacji serii D wyemitowanych przez Home Broker S.A.

e) wyemitowanych w dniu 13 sierpnia 2014 roku przez Home Broker S.A. 10 sztuk obligacji serii E o wartości nominalnej 100 tys. złotych każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 1.000 tys. złotych. Oprocentowanie obligacji ustalone zostało na poziomie WIBOR 12M plus marża 4,5 pp. Celem emisji powyższych obligacji było sfinansowanie nabycia licencji na prowadzenie działalności pośrednictwa nieruchomości od spółki Realogy Group LLC (Sotheby's International Realty). Obligacje objął w całości Getin Noble Bank S.A. Obligacje nie są zabezpieczone. Data zapadalności powyższych obligacji to 13 sierpnia 2019 roku, odsetki są płatne w okresach rocznych.

Wartość nominalna posiadanych zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 110.000 tys. zł a łączna wartość naliczonych odsetek z tego tytułu wynosi 2.416 tys. zł.

Wartość nominalna posiadanych zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 116.500 tys. zł a łączna wartość naliczonych odsetek z tego tytułu wynosi 2.476 tys. zł.

Obligacje serii B, G, H oraz I zostały zrefinansowane po dacie bilansowej, co zostało szerzej opisane w notce XVIII poniżej.

Oprócz opisanych powyżej zdarzeń, nie było innych emisji obligacji w okresie od dnia 31 grudnia 2018 roku do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz dnia 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły przypadki naruszenia warunków spłaty i warunków zabezpieczających.

21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Wobec jednostek powiązanych	1 923	4 051
Wobec jednostek pozostałych	7 606	11 243
Razem	9 529	15 294

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych dotyczą zobowiązań z tytułu nabywanych baz klientów oraz innych zobowiązań związanych z działalnością operacyjną.

22. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Zaliczki	2 298	3 138
Zobowiązania z tytułu zakupu akcji Noble Funds TFI S.A.	13 430	13 601
Zobowiązania z tytułu zakupu akcji Open Brokers S.A.	4 410	4 188
Przychody przyszłych okresów	9 720	9 140
Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń społecznych i innych, w tym:	1 896	5 347
Podatek VAT	81	3 603
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 159	1 103
Podatek dochodowy od osób fizycznych	575	564
Pozostałe	81	77
Zobowiązanie z tytułu zmiany rynkowej wysokości czynszu	-	-
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	1 249	1 853
Razem, w tym:	33 003	37 267

23. Rozliczenia międzyokresowe (zobowiązania)

Rozliczenia międzyokresowe	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Prowizje doradców w pośrednictwie finansowym	22 145	23 067
Rezerwa na zerwania	11 640	10 121
Prowizje doradców w pośrednictwie nieruchomości	2 395	5 561
Rezerwa na sprawy sądowe	7 812	5 490
Rezerwa na koszty reklamacji	2 461	3 121
Urlopy	2 613	4 014
Dostawy niefakturowane	1 448	2 275
Premie	851	1 289
Rezerwa na kary z UOKiK	500	2 173
Rozliczenia z klientami	526	483
Usługi marketingowe	1	53
Pozostałe	1 102	507
Rozliczenia międzyokresowe, razem:	53 494	58 153

24. Rezerwy

Rezerwy	1.01.2018 - 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017 - 31.12.2017 tys. zł
Stan na dzień 1 stycznia	30	34
Rozwiązanie rezerwy	-	(4)
Stan na dzień 31 grudnia	30	30
w tym:		
część krótkoterminowa	2	2
część długoterminowa	28	28

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Grupa ma obowiązek wypłacać pracownikom przechodzącym na emeryturę kwoty odpraw emerytalnych i rentowych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy.

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień sporządzenia sprawozdań finansowych do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Główne założenia aktuarium	31.12.2018	31.12.2017
Domyślny wiek emerytalny	kobiety 60 lat / mężczyźni 65 lat	kobiety 60 lat / mężczyźni 65 lat
Model mobilności pracowników spółki	Multiple Decrement Model	Multiple Decrement Model
Stopa dyskontowa	2,75%	3,6%
Prawdopodobieństwo o przejściu na rentę	0,1%	0,1%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	5,5%	2,5%

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku Grupa nie dokonywała na rzecz swoich pracowników wypłat z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych.

25. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała umowy leasingu finansowego zawarte z Idea Getin Leasing S.A., które są zabezpieczone wekslem własnym *in blanco*, który może być wystawiony do kwoty aktualnego zobowiązania Grupy (łącznie z odsetkami).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku jednostka dominująca posiadała zobowiązania z tytułu obligacji, które w całości objął Getin Noble Bank S.A., które są zabezpieczone zastawem na akcjach Noble Funds TFI S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa nie posiadała żadnych innych aktywów i zobowiązań warunkowych (zarówno udzielonych jak i otrzymanych).

26. Sprawy sądowe

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa była stroną w postępowaniach sądowych. Łączna wartość kwot sporu wynikających z powyższych spraw sądowych, gdzie spółki z Grupy są podmiotami pozwanymi wyniosła 16.840 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku łączna wartość kwot sporu wynikających z ze spraw sądowych, gdzie spółki z Grupy były podmiotami pozwanymi wyniosła 8.115 tys. zł. Łączna wartość kwot sporu wynikających z powyższych spraw sądowych, gdzie spółki z Grupy są podmiotami pozywającymi wyniosła 3.942 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 5.603 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa utworzyła rezerwę na sprawy sądowe, dla

których prawdopodobieństwo przegranej wynosi więcej niż 50% w kwocie 7.812 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku 5.490 tys. zł).

27. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W latach 2017-2018 nie toczyły się w Grupie postępowania kontrolne ze strony organów podatkowych.

XI. INSTRUMENTY FINANSOWE

1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Wartość godziwa zgodnie z MSSF 13 to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria wg MSSF 9	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31.12.2018 w tys. zł	31.12.2017 w tys. zł	31.12.2018 w tys. zł	31.12.2017 w tys. zł
Aktywa finansowe		42 374	74 467	42 374	74 467
Należności z tytułu dostaw i usług	AFZK	32 452	39 487	32 452	39 487
Instrumenty kapitałowe	AFWGICD	329	3 297	329	3 297
Instrumenty pochodne	AFWGWF	388	3 965	388	3 965
Pozostałe należności (krótko- i długoterminowe)	AFZK	4 015	4 033	4 015	4 033
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	AFZK	5 190	23 685	5 190	23 685
Zobowiązania finansowe		123 420	135 610	123 531	135 710
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (krótko- i długoterminowe)	ZFZK	1 476	1 341	1 587	1 441
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	ZFZK	9 529	15 294	9 529	15 294
Wyemitowane obligacje (krótko- i długoterminowe)	ZFZK	112 416	118 976	112 416	118 976

Użyte skróty:

AFZK – Aktywa finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu

ZFZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu

AFWGICD – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

AFWGWF – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwa pozostałych należności (krótko- i długoterminowych) jest równa wartości bilansowej i została oszacowana jako przyszła należność zdyskontowana (w odniesieniu do należności długoterminowych) bieżącą stopą procentową z uwzględnieniem odpisów aktualizujących. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego równa jest wartości przyszłych przepływów zdyskontowanych bieżącą rynkową stopą procentową. W

przypadku pozostałych pozycji wartość bilansowa równa jest wartości godziwej danego składnika aktywów bądź zobowiązań finansowych. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu obligacji równa jest wartości przyszłych przepływów zdyskontowanych bieżącą rynkową stopą procentową.

Na dzień 31 grudnia 2018 w kwocie 329 tys. zł (akcje Idea Bank S.A.) (na dzień 31 grudnia 2017 roku w kwocie 3.297 tys. zł) Grupa posiadała aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej, które zostały zaklasyfikowane do poziomu 1 hierarchii wartości godziwej. Są to instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody w oparciu o notowania rynkowe.

Na dzień 31 grudnia 2018 w kwocie 388 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku w kwocie 3.965 tys. zł) Grupa posiadała aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej, które zostały zaklasyfikowane do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej. Są to instrumenty pochodne wycenione w oparciu o różnicę pomiędzy wartością godziwą opcji na akcje popartą modelem wyceny a kwotą zapłaty należnej za te akcje zgodnie z zapisami z umów inwestycyjnych.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

2. Zyski i straty netto w podziale na kategorie instrumentów finansowych rozpoznane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Rok zakończony 31 grudnia 2018

	<i>Kategoria wg MSSF 9</i>	Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych	Wynik na sprzedaży akcji	Skutki wyceny do wartości godziwej	Rozwiązanie/ (Utworzenie) odpisów aktualizujących	Razem
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług	AFZK	11	35	-	-	(1 333)	(1 287)
Pozostałe należności (krótko- i długoterminowe)	AFZK	7	-	-	-	(208)	(201)
Instrumenty kapitałowe	AFWGICD	-	-	-	(2 968)	-	(2 968)
Instrumenty pochodne	AFWGWF	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	AFZK	46	-	-	-	-	46
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego (krótko- i długoterminowe)	ZFZK	(74)	-	-	-	-	(74)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	ZFZK	(657)	(34)	-	-	-	(691)
Wyemitowane obligacje (krótko- i długoterminowe)	ZFZK	(5 967)	-	-	-	-	(5 967)
Zyski i straty netto, razem		(6 634)	1		(2 968)	(1 541)	(11 142)

Rok zakończony 31 grudnia 2017

	<i>Kategoria wg MSSF 9</i>	Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych	Wynik na sprzedaży akcji	Skutki wyceny do wartości godziwej	Rozwiązanie/ (Utworzenie) odpisów aktualizujących	Razem
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług	AFZK	77	-	-	-	(890)	(813)
Pozostałe należności (krótko- i długoterminowe)	AFZK	19	-	-	-	-	19
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	AFWGICD	-	-	(220)	-	-	(220)
Instrumenty pochodne	AFWGWF	-	-	-	17 984	-	17 984
Należności z tytułu sprzedaży akcji	AFZK	2 634	-	-	-	-	2 634
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	AFZK	104	-	-	-	-	104
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego (krótko- i długoterminowe)	ZFZK	(78)	-	-	-	-	(78)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	ZFZK	(695)	(102)	-	-	-	(797)
Wyemitowane obligacje (krótko- i długoterminowe)	ZFZK	(6 101)	-	-	-	-	(6 101)
Zyski i straty netto, razem		(4 040)	(102)		17 984	(890)	12 732

Użyte skróty:

AFZK – Aktywa finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu

ZFZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu

AFWGICD – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

AFWGWF – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wszystkie przychody i koszty z tytułu odsetek ujęte w powyższych tabelach zostały wyliczone według efektywnej stopy procentowej.

XII. DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

Działalność operacyjna obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez jednostki Grupy, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową. Grupa sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, za pomocą której wynik netto danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji, mające charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej, oraz pozostałe przychody i koszty związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej.

Działalność inwestycyjna obejmuje czynności związane z nabywaniem i zbywaniem składników majątku trwałego w szczególności aktywów finansowych nie sklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu, akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.

Działalność finansowa obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań jak również obsługę źródeł finansowania.

Wyjaśnienie różnic pomiędzy zmianami stanu aktywów i zobowiązań wykazanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz zmianami stanu wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za lata 2018 oraz 2017:

1.01.2018-31.12.2018 (w tys. zł)	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Różnica
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług	7 035	7 020	15 1).
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	(5 765)	(1 922)	(3 843) 1).
Zmiana stanu aktywów/rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(12 455)	(12 455)	(0)
Zmiana stanu pozostałych należności długoterminowych	(59)	(59)	-
Zmiana stanu pozostałych należności krótkoterminowych	77	77	-
Zmiana stanu pozostałych niefinansowych aktywów krótkoterminowych	(3)	(3)	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(4 583)	(4 583)	-
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych (długo - i krótkoterminowych)	(4 264)	(4 913)	649 2).
Zmiana stanu pozostałych niefinansowych aktywów długoterminowych	(76)	(76)	-
Zmiana stanu rezerw	-	-	-

1.01.2017-31.12.2017 (w tys. zł)	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Różnica
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług	(4 069)	(2 195)	(1 874) 1).
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	3 527	965	2 562 2).
Zmiana stanu aktywów/rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22 311	23 343	(1 032) 3).
Zmiana stanu pozostałych należności długoterminowych	(332)	(332)	-
Zmiana stanu pozostałych należności krótkoterminowych	23 946	845	23 101 4).
Zmiana stanu pozostałych niefinansowych aktywów krótkoterminowych	119	119	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	13 260	12 129	1 131 1).
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych (długo - i krótkoterminowych)	(7 300)	238	(7 538) 5).
Zmiana stanu pozostałych niefinansowych aktywów długoterminowych	20	23	(3) 1).
Zmiana stanu rezerw	(3)	(3)	-

Objaśnienie różnic (2018 rok): 1). Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych; 2). Odsetki od odroczonej płatności za akcje Noble Funds TFI.

Objaśnienie różnic (2017 rok): 1). Nabycie Open Brokers S.A. 2). Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych; nabycie Open Brokers S.A. 3). Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych, nabycie Open Brokers S.A. 4). Emisja akcji, nabycie Open Brokers S.A. 5). Nabycie akcji Noble Funds TFI S.A., nabycie Open Brokers S.A., odsetki od odroczonej płatności za akcje Noble Funds TFI.

Poniżej przedstawiono zmiany zobowiązań wynikające z działalności finansowej zgodnie z MSSF 7

Zmiany zobowiązań wynikające z działalności finansowej

	Zmiany wynikające z operacji o charakterze bezgotówkowym						Stan na 31.12.2018
	Stan na 1.01.2018	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Zmiany wynikające z uzyskania bądź utraty kontroli nad jednostkami zależnymi	Skutki zmian kursów walutowych	Zmiany wartości godziwych	Inne zmiany (*)	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 341	(847)	-	-	-	982	1 476
Wyemitowane obligacje	118 976	(12 256)	-	-	-	5 696	112 416

	Zmiany wynikające z operacji o charakterze bezgotówkowym						Stan na 31.12.2017
	Stan na 1.01.2017	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Zmiany wynikające z uzyskania bądź utraty kontroli nad jednostkami zależnymi	Skutki zmian kursów walutowych	Zmiany wartości godziwych	Inne zmiany (*)	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 707	(796)	139	-	-	291	1 341
Wyemitowane obligacje	126 002	(13 127)	-	-	-	6 101	118 976

(*) inne zmiany dotyczą nabyć środków trwałych w leasingu oraz odsetek od obligacji naliczonych a niezapłaconych.

XIII. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi - 2018 rok	Przychody	Zakup	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Lokaty i środki na rachunku bankowym	Należności	Zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Razem transakcje:	23 275	2 652	6 133	7 341	781	4 887	134 790
Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi:	8 749	71	6 132	-	-	3 323	562
Open Life TUŻ S.A.	8 195	25	-	-	-	3 313	562
Open Life sp. z o.o.	-	2	-	-	-	-	-
Noble Funds TFIS.A.	554	44	6 132	-	-	10	-
Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi:	14 526	2 581	1	7 341	781	1 564	134 228
Getin Noble Bank S.A.	10 442	426	1	4 212	781	506	79 165
Noble Concierge Sp. z o.o.	13	371	-	-	-	61	9
Noble Securities S.A.	1 269	195	-	-	-	13	10
Idea Bank S.A.	2 515	240	-	1 224	-	349	22 966
Development System Sp. z o.o.	-	-	-	1 336	-	-	26 061
Idea Getin Leasing S.A.	159	181	-	9	-	444	804
Idea Getin Leasing S.A. Automotive s. k-a	54	129	-	1	-	54	2
Idea Money S.A.	21	378	-	323	-	25	639
Tax Care S. A.	-	-	-	-	-	-	6
Getin Fleet S.A.	-	230	-	11	-	-	29
Idea Fleet S.A.	-	23	-	4	-	-	73
SAX Development sp. z o.o.	-	408	-	-	-	-	-
TUNŻ Europa S.A.	53	-	-	-	-	112	54
LC Corp B.V.	-	-	-	99	-	-	1 963
Yarus Investment	-	-	-	68	-	-	1 358
Valoro Investment	-	-	-	55	-	-	1 090

Transakcje z podmiotami powiązanymi - 2017 rok	Przychody	Zakup	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zakup udziałów	Lokaty i środki na rachunku bankowym	Należności	Zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Razem transakcje:	50 228	6 411	9 373	7 889	4 125	1	10 155	143 346
Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi:	16 786	457	7 893	645	-	-	5 922	307
Open Life TUŻ S.A.	13 660	439	-	-	-	-	5 858	303
Open Finance TFI S.A.	234	-	6 521	-	-	-	-	-
Noble Funds TFI S.A.	735	18	1 372	645	-	-	64	4
Open Brokers S.A. (*)	2 157	-	-	-	-	-	-	-
Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi:	33 442	5 954	1 480	7 244	4 125	1	4 233	143 039
Getin Noble Bank S.A.	23 358	730	29	4 446	-	1	1 000	85 677
Noble Concierge Sp. z o.o.	13	330	-	-	-	-	3	26
Noble Securities S.A.	890	205	-	-	-	-	412	1
Idea Bank S.A.	5 840	242	-	1 066	-	-	1 527	23 650
Development System Sp. z o.o.	209	-	-	1 040	-	-	-	20 329
Veso Investments Sp. z o.o.	-	-	-	293	-	-	-	5 734
Idea Leasing S.A.	206	50	-	-	-	-	47	96
Idea Money S.A.	64	409	-	323	-	-	902	3 093
ZSA Idea Bank	34	-	-	-	-	-	-	-
Tax Care S. A.	-	-	-	-	-	-	-	6
Getin Fleet S.A.	-	272	-	6	-	-	-	61
Getin Leasing S.A.	170	45	-	7	-	-	342	100
SAX Development	-	408	-	-	-	-	-	-
Warszawa Przyokopowa Sp. z o.o.	-	2 199	-	-	-	-	-	-
Arkady Wrocławskie S.A.	-	15	-	-	-	-	-	-
Zielony Złocień sp. z o.o.	85	43	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 1 sp.k.	45	92	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 2 sp.k.	855	61	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 3 sp.k.	-	4	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 4 sp.k.	120	50	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 5 sp.k.	67	29	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 6 sp.k.	262	57	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 7 sp.k.	-	8	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 9 sp.k.	231	60	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 10 sp.k.	232	21	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 11 sp.k.	217	86	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XV sp. z o.o. projekt 14 sp.k-a	123	63	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest VIII sp. z o.o.	90	34	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest IX Sp. Z o.o.	49	-	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest X sp. z o.o.	69	71	-	-	-	-	-	-
LC Corp Invest XII sp. z o.o.	213	83	-	-	-	-	-	-
RB Investcom	-	-	823	-	-	-	-	-
LC Corp S.A.	-	-	628	-	-	-	-	-
LC Corp B.V.	-	-	-	28	1 836	-	-	1 864
Yarus Investment	-	-	-	19	1 270	-	-	1 289
Valoro Investment	-	-	-	16	1 019	-	-	1 035
Sky Tower S.A.	-	288	-	-	-	-	-	78

(*) Transakcje z Open Brokers S.A. za okres, gdy był spółką stowarzyszoną.

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej zaprezentowano poniżej.

Wspólne przedsięwzięcie, w którym Grupa jest współnikiem

W latach sprawozdawczych 2018 oraz 2017 Grupa nie była zaangażowana w żadne wspólne przedsięwzięcia.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

W latach sprawozdawczych 2018 oraz 2017 wszystkie transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbywały się na warunkach rynkowych. Grupa nie otrzymała w latach 2018 oraz 2017 gwarancji od podmiotów powiązanych.

Pożyczki udzielone członkom zarządu

Grupa nie udzielała w latach sprawozdawczych 2018 oraz 2017 pożyczek członkom Zarządu.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu.

Grupa nie zawierała w latach sprawozdawczych 2018 oraz 2017 innych transakcji z członkami Zarządu.

Wynagrodzenie kadry kierowniczej jednostki dominującej

Poniższa tabela prezentuje kwotę wynagrodzeń wypłaconych i należnych Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej za dany okres sprawozdawczy.

Wynagrodzenie kadry kierowniczej jednostki dominującej	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia):	2 267	2 637
Joanna Tomicka-Zawora	665	-
Marek Żuberek	253	-
Helena Kamińska	210	352
Przemysław Guberow	641	1 046
Paweł Komar	498	1 057
Paweł Sławski	-	182
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	275	187
Tobiasz Bury	24	26
Leszek Czarnecki	25	27
Jacek Lisik	62	28
Filip Kaczmarek	11	-
Maciej Kleczkiewicz	20	-
Izabela Lubczyńska	25	26
Aneta Skrodzka-Książek	15	26
Małgorzata Szturmowicz	19	26
Stanisław Wlazło	73	28
Razem	2 542	2 823

W Grupie nie występują świadczenia pracownicze dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej, które wynikałyby z: świadczeń po ustaniu stosunku zatrudnienia, świadczeń z tytułu odpraw oraz innych długoterminowych świadczeń.

Wynagrodzenie kadry kierowniczej jednostek zależnych

Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek zależnych	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	977	597
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	134	256
Razem	1 111	853

Świadczenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej z tytułu pełnienia funkcji w spółkach zależnych i stowarzyszonych

Świadczenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej Open Finance S.A. z tyt. pełnienia funkcji w spółkach zależnych i stowarzyszonych	1.01.2018- 31.12.2018 tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 tys. zł
Tobiasz Bury	134	256
Przemysław Guberow	8	12
Joanna Tomicka-Zawora	9	-
Marek Żuberek	5	-
Helena Kamińska	-	39
Paweł Sławski	-	5
Paweł Komar	9	12

XIV. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie brutto podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i dnia 31 grudnia 2017 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	1.01.2018- 31.12.2018 (**) tys. zł	1.01.2017- 31.12.2017 (*) tys. zł
Obowiązkowe badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	283	284
Przegląd półrocznego sprawozdania finansowego	129	121
Razem	412	405

(*) - odnosi się do Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz BPG Audyt sp. z o.o.

(**) - odnosi się do BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz BPG Audyt sp. z o.o.

XV. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą wyemitowane obligacje, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd jednostki dominującej weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. W okresie sprawozdawczym nie wprowadzono żadnych zmian do zasad zarządzania ryzykiem finansowym. Zasadą stosowaną przez Grupę od początku okresu jej działalności jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim faktu, iż poszczególne składniki aktywów i zobowiązań mogą w sposób negatywny reagować na zmiany rynkowych stóp procentowych. Z uwagi na nieposiadanie w swoim portfelu istotnych aktywów bądź zobowiązań finansowych o stałym oprocentowaniu (jedynie zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego) Grupa nie jest obciążona istotnym ryzykiem wartości godziwej wynikającym ze stopy procentowej. Z uwagi na posiadanie zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji, kredytu i pożyczki o zmiennej stopie procentowej Grupa jest narażona na ryzyko przepływów środków pieniężnych. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto na możliwe zmiany stóp procentowych, w oparciu o które Grupa kalkuluje odsetki od obligacji, kredytu i pożyczek.

Scenariusze / wpływ na wynik finansowy netto	2018 tys. zł	2017 tys. zł
Scenariusz 1: Wzrost stopy WIBOR 12M o 1 p.p.	(446)	(472)
Scenariusz 2: Spadek stopy WIBOR 12M o 1 p.p.	446	472
Scenariusz 3: Wzrost stopy WIBOR 12M o 2 p.p.	(891)	(944)
Scenariusz 4: Spadek stopy WIBOR 12M o 2 p.p.	891	944

Narażenie Grupy na ryzyko stóp procentowych dotyczy także sald długoterminowych, które w celu uwzględnienia w ich wycenie wartości pieniądza w czasie podlegają dyskontowaniu.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przyjętych do dyskontowania sald długoterminowych przy założeniu niezmienności innych czynników.

Aktualny poziom stopy procentowej przyjęty do dyskontowania wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wynosi 2,2%. Poniższa tabela prezentuje zmiany sald i wpływ na wynik finansowy przy zmianie stopy dyskontowej o 1,5 p.p.

Scenariusze - 2018 rok	wzrost/(spadek) sald tys. zł	wpływ na wynik finansowy netto tys. zł	wzrost/(spadek) sald tys. zł	wpływ na wynik finansowy netto tys. zł
Zmiana stopy dyskonta	+1,5p.p.	+1,5p.p.	-1,5p.p.	-1,5p.p.
Pozostałe należności (krótko- i długoterminowe)	(52)	(42)	52	42
Razem	(52)	(42)	52	42

Scenariusze - 2017 rok	wzrost/(spadek) sald tys. zł	wpływ na wynik finansowy netto tys. zł	wzrost/(spadek) sald tys. zł	wpływ na wynik finansowy netto tys. zł
Zmiana stopy dyskonta	+1,5p.p.	+1,5p.p.	-1,5p.p.	-1,5p.p.
Pozostałe należności (krótko- i długoterminowe)	(56)	(45)	56	45
Razem	(56)	(45)	56	45

Jednocześnie Grupa na bieżąco monitoruje i analizuje strukturę aktywów oraz strukturę zobowiązań wrażliwych na zmiany stóp procentowych, co znacząco wpływa na optymalizację ponoszonego ryzyka.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Grupa narażona jest na niewielkie ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji z uwagi na to, że wartość transakcji zawieranych przez Grupę w walutach obcych jest mniejsza niż 1% w stosunku do ogółu zarówno przychodów jak i kosztów.

W ocenie zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku nie istniała koncentracja ryzyka związanego z ryzykiem walutowym.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania, takich jak umowy leasingu finansowego oraz emisja obligacji.

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych prezentuje poniższa tabela:

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych według umownych terminów pozostałych do zapadalności, jako suma niezdyskontowanych przepływów pieniężnych	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 529	15 294
- do 3 miesięcy	9 529	15 294
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 555	1 403
- do 3 miesięcy	184	170
- od 3 do 6 miesięcy	170	156
- od 6 do 12 miesięcy	335	312
- od 1 roku do 5 lat	866	766
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	113 363	126 592
- do 3 miesięcy	76 068	4 629
- od 3 do 6 miesięcy	376	2 268
- od 6 do 12 miesięcy	34 840	5 434
- od 1 roku do 5 lat	2 079	114 262
Razem	124 446	143 289

W ramach operacyjnego zarządzania płynnością Grupa przeprowadza okresową analizę luki płynności, zestawiając na dane okresy zapadalności aktywa i zobowiązania. Ewentualne niedopasowania zapadalności aktywów krótkoterminowych i pasywów krótkoterminowych pokrywane są wypracowywanych na bieżąco środków finansowych i bieżącego zarządzania kapitałem obrotowym. W przypadku zobowiązań z tytułu obligacji, Grupa zamierza odpowiednio refinansować zapadające pozycje.

Poniżej przedstawiono analizę luki płynności na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Analiza luki płynności	31.12.2018 tys. zł	Zapadalność			
		do 3 miesięcy	do 6 miesięcy	do 1 roku	do 5 lat
Instrumenty kapitałowe	329	-	-	-	329
Pozostałe należności	4 015	-	-	2 498	1 517
Należności z tytułu dostaw i usług	32 452	32 452	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 190	5 190	-	-	-
Aktywa razem	41 985	37 641	-	2 498	1 846
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 529	9 529	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 555	184	170	335	866
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	113 363	76 068	376	34 840	2 079
Rozliczenia międzyokresowe bierne	53 494	25 988	-	9 284	18 222
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	33 003	9 750	12 284	-	10 969
Zobowiązania razem	210 943	121 519	12 830	44 458	32 136
Luka płynności	(168 957)	(83 877)	(12 830)	(41 961)	(30 290)

Analiza luki płynności	31.12.2017 tys. zł	Zapadalność			
		do 3 miesięcy	do 6 miesięcy	do 1 roku	do 5 lat
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	3 297	-	3 297	-	-
Pozostałe należności	4 033	-	-	2 016	2 016
Należności z tytułu dostaw i usług	39 487	34 990	265	530	3 703
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23 685	23 685	-	-	-
Aktywa razem	70 502	58 675	3 562	2 546	5 719
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15 294	15 294	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 440	170	156	312	803
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	126 592	4 629	2 268	5 434	114 262
Rozliczenia międzyokresowe (bierne)	58 153	32 244	-	5 170	20 739
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	37 267	7 200	4 500	7 538	18 029
Zobowiązania razem	238 747	59 536	6 924	18 454	153 833
Luka płynności	(168 245)	(861)	(3 362)	(15 908)	(148 114)

Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na minimalne ryzyko kredytowe związane z posiadanymi aktywami finansowymi. Kontrahentami Grupy są głównie renomowane i wiarygodne instytucje finansowe, a należności z tytułu dostaw i usług realizowanych na ich rzecz są należnościami krótkoterminowymi. Środki pieniężne Grupy ulokowane są w Getin Noble Bank S.A. oraz ING Banku Śląskim S.A. Maksymalna wartość kwoty narażonej na ryzyko kredytowe, jest równa wartości bilansowej.

Dodatkowo Grupa posiada należności długoterminowe z tytułu złożonych kaucji stanowiących zabezpieczenie płatności zobowiązań z tytułu umów najmu. Grupa wynajmuje lokale od wiarygodnych podmiotów gospodarczych, a maksymalna wartość kwoty narażonej na ryzyko kredytowe jest równa wartości niezdyktowanej kaucji. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała należności kaucyjne od 180 podmiotów, z czego należności w stosunku do 3 z nich mieściły się w przedziale 5% - 13,8% wartości salda wszystkich należności kaucyjnych. Pozostałe salda indywidualnie stanowiły mniej niż 4,9% ogółu salda należności kaucyjnych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała należności kaucyjne od 207 podmiotów, z czego należności w stosunku do 4 z nich mieściły się w przedziale 5% - 5,9% wartości salda wszystkich należności kaucyjnych. Pozostałe salda indywidualnie stanowiły mniej niż 3,7% ogółu salda należności kaucyjnych.

Grupa ocenia ryzyko kredytowe na podstawie analizy przeterminowania sald w podziale na okresy przeterminowania i w podziale na podmioty powiązane i niepowiązane. Podejście takie wynika z rozwiązań analitycznych dostępnych w ramach systemów księgowych. Zakłada się, że salda, które wykazują poziom przeterminowania większy niż 90 dni niosą konieczność utworzenia odpisów aktualizujących. Grupa analizuje poziomy przeterminowania poszczególnych składników aktywów finansowych w okresach kwartalnych. Grupa tworzy odpisy aktualizujące na podstawie zarówno indywidualnej oceny utraty wartości danego składnika aktywów finansowych jak również odpis statystyczny bazujący na macierzy rezerw, gdzie stałe stawki rezerw przypisane są do okresów przeterminowania.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły renegotjacje warunków aktywów finansowych.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Aktywa finansowe:		
Należności z tytułu dostaw i usług	37 160	43 985
Pozostałe należności (krótko- i długoterminowe)	4 103	4 127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 190	23 685
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	46 452	71 797
Razem zobowiązania pozabilansowe	-	-
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	46 452	71 797

Ryzyko koncentracji

W odniesieniu do ryzyka koncentracji, na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku występowały należności od Open Life TUŻ S.A., których wartość przekraczała 10% salda należności z tytułu dostaw i usług.

XVI. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej Akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla Akcjonariuszy, zwrócić im kapitał lub wyemitować nowe udziały. W okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Do zadłużenia netto Grupa zalicza następujące pozycje:

Zadłużenie netto	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (krótko- i długoterminowe)	1 475	1 340
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 529	15 294
Rozliczenia międzyokresowe, w tym naliczone wynagrodzenia	53 494	58 153
Pozostałe zobowiązania niefinansowe (część długo- i krótkoterminowa)	33 003	37 267
Wyemitowane obligacje (część długo- i krótkoterminowa)	112 416	118 976
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	1 252
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(5 190)	(23 685)
Zadłużenie netto	204 726	208 597

Kapitał własny obejmuje:

Kapitał własny	31.12.2018 tys. zł	31.12.2017 tys. zł
Kapitał podstawowy	743	743
Pozostałe kapitały rezerwowe	311 976	314 380
Zyski zatrzymane	(84 483)	54 082
Kapitał własny, razem	228 237	369 205

XVII. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w poniższych okresach sprawozdawczych kształtowało się następująco:

Zatrudnienie (*)	1.01.2018- 31.12.2018	1.01.2017- 31.12.2017
Zarząd jednostki dominującej	3	3
Centrala	298	272
Wsparcie sprzedaży i sprzedaż internetowa	71	137
Eksperti finansowi	3 663	3 691
Razem	4 035	4 103

(*) przeciętne zatrudnienie w okresie

XVIII. ISTOTNE ZDARZENIA POMIĘDZY DATĄ, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE A DATĄ JEGO ZATWIERDZENIA DO PUBLIKACJI

Zawarcie umowy kredytu, spłata zobowiązań z tytułu obligacji oraz zobowiązań z tytułu nabycia akcji Noble Funds TFI S.A.

W dniu 31 grudnia 2018 roku Open Finance S.A. zawarł z Getin Noble Bank S.A. umowę o kredyt obrotowy nieodnawialny na następujących warunkach:

1. Kwota kredytu wyniesie maksymalnie 77.502,9 tys. zł i zostanie przeznaczona na refinansowanie zobowiązań wynikających z wyemitowanych przez Open Finance S.A. obligacji korporacyjnych serii G – 32.000 tys. zł, serii

- H – 4.000 tys. zł oraz serii I – 28.000 tys. zł oraz refinansowanie zobowiązań Spółki wobec Banku wynikających ze sprzedaży akcji Noble Funds TFI S.A.
2. Kredyt zostanie udostępniony Spółce po satysfakcjonującym dla Banku spełnieniu warunków udostępnienia, określonych w Umowie, z zastrzeżeniem, że spełnienie warunków udostępnienia musi nastąpić nie później niż do dnia 31.01.2019 r.
 3. Kredyt zostanie udostępniony na okres od dnia uruchomienia Kredytu do dnia 27 grudnia 2023 roku.
 4. Oprocentowanie Kredytu jest zmienne, ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 3M, powiększoną o stałą marżę w wysokości 3,00 p.p. Prowizja przygotowawcza wynosi 1%. Odsetki będą spłacane miesięcznie.
 5. Spłata kredytu nastąpi w równych ratach miesięcznych przy czym w ciągu pierwszych 9 miesięcy będzie wynosić 650 tys. zł, natomiast w kolejnych miesiącach będzie wynosić 1.370 tys. zł.
 6. Zabezpieczenie spłaty Kredytu, odsetek, prowizji, opłat, kosztów Banku oraz wszelkich innych należności Banku z tytułu Umowy jest następujące:
 - a) zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na należących do Spółki 43 878 sztuk akcji Noble Funds TFI S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. z zastrzeżeniem, że prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy,
 - b) Pełnomocnictwo do wszystkich rachunków Spółki prowadzonych w Banku, w tym w szczególności do Rachunku Bieżącego,
 - c) Oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 155 005,8 tys. zł w formie aktu notarialnego w trybie art. 777 KPC.

W dniu 11 stycznia 2019 roku, w związku z uruchomieniem powyższego kredytu, Open Finance S.A. dokonał przedterminowego wykupu całości obligacji serii G, H oraz I. Wykupione zostały wszystkie obligacje: serii G o łącznej wartości nominalnej 32.000 tys. zł, serii H o łącznej wartości nominalnej 4.000 tys. zł oraz serii I o łącznej wartości nominalnej 28.000 tys. zł. Przedterminowy wykup został przeprowadzony zgodnie z zasadami określonymi w Warunkach Emisji Obligacji serii G. Dokonując przedterminowego wykupu Open Finance S.A. wypłacił kwotę równą wartości nominalnej obligacji oraz niewypłacone odsetki do dnia przedterminowego wykupu.

W dniu 11 stycznia 2019 roku, w związku z uruchomieniem powyższego kredytu, Open Finance S.A. spłacił również wszystkie zobowiązania wynikające z umowy nabycia akcji Noble Funds TFI S.A. w kwocie łącznej 13.445,6 tys. zł. Zrealizowane płatności w całości wypełniają zobowiązania Open Finance S.A. wynikające z umowy nabycia akcji oraz zawartych do niej aneksów.

W dniu 18 kwietnia 2019 roku Open Finance zawarł z Getin Noble Bank S.A. aneks do powyższej umowy z dnia 31 grudnia 2018 r., na mocy którego dokonano zmiany w zakresie zabezpieczenia spłaty kredytu, odsetek, prowizji, opłat, kosztów Banku oraz wszelkich innych należności Banku z tytułu umowy, które będą stanowiły:

- a) Pełnomocnictwo do wszystkich rachunków Kredytobiorcy prowadzonych w Banku, w tym w szczególności do Rachunku Bieżącego,
- b) Oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 155 005 824,10 zł w formie aktu notarialnego. w trybie art. 777 KPC,
- c) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na należących do Kredytobiorcy 43 878 sztuk akcji Noble Funds TFI S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy. Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie umowy kredytowej opisanej poniżej a zawartej w dniu 18 kwietnia 2019 roku;
- d) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na należących do kredytobiorcy 18 855 sztuk akcji Noble Funds TFI S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy.

Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie Umowy,

e) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na należących do Kredytobiorcy 77,3% akcji (tj. na 77 300 sztukach akcji serii A o numerach od 22 701- 35 300, 35 301- 51 000, 51 001- 77 950, 77 951- 93 630, 93 631- 100 000) Open Brokers S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy. Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie Umowy. Jednocześnie dokonano aneksem zmiany załącznika do umowy stanowiącego harmonogram płatności.

Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej Home Broker S.A.

W dniu 4 lutego 2019 roku spółka Home Broker S.A. podpisała umowę przedwstępną w formie aktu notarialnego na sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej zlokalizowanej w Warszawie (dzielnica Wawer). Kupujący zapłacił tytułem zadatku kwotę 510,5 tys. zł (brutto z podatkiem VAT) w dniu 5 lutego 2019 roku. Pozostała kwota do zapłaty z tytułu sprzedaży ww. nieruchomości wyniesie 4.594 tys. zł (brutto z VAT) i zostanie uiszczona w momencie podpisania ostatecznych umów sprzedaży.

Zaciągnięcie pożyczki w Open Life TUŻ S.A.

W dniu 18 lutego 2019 roku Open Finance S.A. zawarł z Open Life TUŻ S.A. umowę pożyczki w kwocie 4 mln zł. Spłata pożyczki nastąpi do dnia 25 lutego 2021 roku. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne oparte o stawkę WIBOR 3M powiększoną o marżę w wysokości 3 p.p. w skali roku. Zabezpieczeniem pożyczki są zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na 22.700 sztuk akcji Open Brokers S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. w terminach określonych w umowach zastawu, z zastrzeżeniem, że prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy oraz Oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 5 mln zł w formie aktu notarialnego w trybie art. 777 KPC.

Rolowanie obligacji serii B

W dniu 18 marca 2019 roku Open Finance wyemitował 20.000 sztuk obligacji serii J o wartości nominalnej 1 tys. zł każda o łącznej wartości 20.000 tys. zł oraz 25.000 sztuk akcji serii K o wartości nominalnej 1 tys. zł każda o łącznej wartości 25.000 tys. zł. Emisja obligacji została przeprowadzona w drodze oferty prywatnej, przy czym emisję serii J objęła spółka Idea Bank S.A. a emisję serii K objęła spółka Development System sp. z o.o. Obligacje są oprocentowane na poziomie WIBOR 3M powiększonej o marżę 3 p.p., przy czym odsetki będą płatne kwartalnie. Całkowity wykup obligacji nastąpi w dniu 18 marca 2025 roku. We wszystkich dniach płatności odsetek (począwszy od piątego dnia płatności odsetek) Open Finance będzie zobowiązany do bezwarunkowego wykupu części ww. obligacji w kwocie 2.250 tys. zł. Celem emisji ww. obligacji było refinansowanie zobowiązań z tytułu wykupu obligacji na okaziciela serii B Open Finance. Na obligacjach ustanowione są następujące zabezpieczenia:

- 1) zastaw zwykły (cywilny), o którym mowa w art. 327 – 335 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.) na 46 795 000 akcji imiennych serii A, E i G spółki Open Life TUŻ S.A., których właścicielem jest Spółka,
- 2) oświadczenie Emitenta złożone w formie aktu notarialnego zgodnie z art. 777 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.) o poddaniu się egzekucji z majątku Spółki do kwoty 84,9 mln zł.

Ponadto, po dniu przydziału obligacji, lecz nie później niż do 30 lipca 2019 roku na zabezpieczenie wierzytelności z obligacji zostanie ustanowione zabezpieczenie postaci zastawu rejestrowego na powyższych akcjach. W dniu 18 marca 2019 r. Open Finance dokonał przydziału obligacji na okaziciela serii J o wartości 20 mln zł oraz serii K o wartości 25 mln zł odpowiednio spółce Idea Bank S.A. oraz spółce Development System sp. z o.o. i jednocześnie,

w wyniku emisji obligacji serii J i K, dokonał całkowitego wykupu obligacji serii B.

Zawarcie umowy kredytu z Getin Noble Bank S.A.

W dniu 18 kwietnia 2019 r. Open Finance S.A. zawarł z Getin Noble Bank S.A. umowę kredytową o kredyt obrotowy nieodnawialny, na mocy której Bank udzielił Spółce kredytu obrotowego nieodnawialnego w wysokości 25.000 tys. zł z przeznaczeniem na poprawę bieżącej płynności. Kredyt zostanie udostępniony na okres od dnia uruchomienia kredytu do dnia 17 kwietnia 2020 roku. Kredyt zostanie wykorzystany przez Kredytobiorcę w formie dwóch transz: I transza w kwocie 17.700 tys. zł oraz II transza w kwocie 7.300 tys. zł. Ostatnia transza zostanie wykorzystana nie wcześniej niż 1 lipca 2019 roku. Oprocentowanie kredytu jest zmienne, ustalone w oparciu o stawkę WIBOR3M, powiększoną o stałą marżę Banku w wysokości 3 p. p. Zabezpieczenie spłaty Kredytu, odsetek, prowizji, opłat, kosztów Banku oraz wszelkich innych należności Banku z tytułu umowy stanowią:

a) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na 43 878 sztuk akcji Noble Funds TFI S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy. Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie umowy kredytowej o kredyt obrotowy nieodnawialny z dnia 31 grudnia 2018 roku.;

b) Pełnomocnictwo do wszystkich rachunków Spółki prowadzonych w Banku, w tym w szczególności do Rachunku Bieżącego,

c) Oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 50 000 000,00 zł w formie aktu notarialnego w trybie art. 777 KPC,

d) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na 18 855 sztuk akcji Noble Funds TFI S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy. Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie umowy kredytowej z dnia 31 grudnia 2018 roku,

e) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na należących do Kredytobiorcy 77,3 % akcji (tj. na 77 300 sztukach akcji) Open Brokers S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji w Noble Securities S.A. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z Umowy. Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie umowy z dnia 31 grudnia 2018 roku,

f) Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy na 6 318 sztukach akcji Noble Funds TFI S.A. wraz z depozytem i blokadą akcji. Prawa głosu z akcji oraz pożytki z przedmiotu zastawu przysługują wyłącznie Zastawcy, pod warunkiem prawidłowej obsługi zobowiązań wynikających z umowy. Umowa zastawu zostanie zawarta w momencie uruchomienia drugiej transzy kredytu. Zastaw finansowy oraz zastaw rejestrowy stanowi również zabezpieczenie umowy z dnia 31 grudnia 2018 roku.

Nie wystąpiły inne istotne zdarzenia pomiędzy datą, na którą sporządzono skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a datą jego zatwierdzenia do publikacji, które wymagałyby ujęcia w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oprócz zdarzeń opisanych w punkcie V niniejszego sprawozdania finansowego.

XIX. KOREKTY BŁĘDU Z OKRESU WCZEŚNIEJSZEGO

Nie wystąpiły błędy dotyczące lat wcześniejszych wymagające korekty w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu jednostki dominującej

23 kwietnia 2019 r. Joanna Tomicka – Zawora Prezes Zarządu

23 kwietnia 2019 r. Marek Żuberek Członek Zarządu

23 kwietnia 2019 r. Helena Kamińska Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych Open Finance S.A.

23 kwietnia 2019 r. Sylwia Kozłowska Główny Księgowy